

KELEIVIS
Prenumerata - Subscriptions
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$6.00
pusiui metų - 6 months .. \$3.00
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1966
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 39

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1970 METU SPALIO - OCTOBER 14
Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 20 centų

66-TIEJI METAI

Diplomatų medžioklė prasidėjo jau ir Kanadoje

Bombardavimai ir padėginiai nepaprastai padidėjo. Įstatymų leidėjai ir tvarkos dabotojai jau rimtai susirūpino, nors ir gerokai pavėluotai pabudę iš miego.

Organizuoto teroro veiksmams visame krašte jau tiek padidėjo, kad net nepasiekus įstatymų leidėjai smarkiau sukruto, rengdami artimiausiu metu priimti įstatymą, nukreiptą specialiai prieš įvairius bombininkus ir kitokius teroristus, kuriems tame projekte numatytos ne tik ilgų metų kalinimo, bet net ir mirties bausmės. Bet visos tos pastangos jau gerokai pavėluotos, ir teroristai leista krašte įsisiūbuoti iki niekad nebuvusio stiprumo.

Spauda skelbia, kad nuo metų pradžios iki dabar jau esą įvairiose vietose išsprogdinta apie 20.000 didesnių ar mažesnių bombų, kurios padariusios milžiniškų nuostolių. Gi teroristų veikla palyginama dar ir ta aplinkybė, kad iki šiol dinamito kaimuose valstijose galėjai ne tik prisivogti iš statybos firmų, bet ir viešai nusipirkti pūdais. Pridėjus dar, kad beveik kiekvienas JAV vaikėzas yra ginkluotas, tai ir suprasime, kokiame visuomenės ir aplinkoje gyvename.

Visus tik šių metų paskirus teroro veiksmus sunku ir aštuoniuose laikraščio puslapiuose išminėti. Bet, va, tik praėjusį savaitgalį pagrindinta susprogdinti aerodromų įrengimus nuo Atlanto iki Pacifiko. New York'e kelios bombos išgriovė sienas ir išmėšė aplinkinių namų langus. Rochesterio jos apgriovė savivaldybės rūmus ir sunaikino dvi bažnyčias. Bombos sprogdinėjo Los Angeles, San Francisco ir mažesniuose miestuose.

Kas tuos teroro veiksmus vykdo? Tai visiems žinomos Juodųjų panterų ir kitos radikalinių grupės, kurios to ir viešai nesigina. Jų spauda net užgria policininkų

Nobelio premija teko Solženicinui

Švedijos mokslo akademija Nobelio literatūros premiją paskyrė Sovietų Sąjungoje gyvenančiam rašytojui Aleksandru Solženicinui.

Tai trečia premija sovietuose gyvenančiam rašytojui. Pirmąją gavo Pasternakas, bet valdžia privertė jį nuo jos atsisakyti. Antroji buvo paskirta ištikimam Stalino garbintojui Solochovui, kuris ją atsisakė. Ir Solženicinas norėtų važiuoti į Stockholmą premijos (\$80,000) atsiimti, bet ar valdžia jam leis išvažiuoti, dar nežinia. Manoma, kad jam gali ir būti leista išvažiuoti, bet neleistų sugrįžti, kad tuo būdu galėtų rašytoju nusikratyti ir sumažėtų jo įtaka Sovietijoje. Jau dabar sovietų rašytojų draugija pakėlė didelį "goltą" prieš Nobelio premijos skyrėjus ir Solženiciną.

Solženicinas dalyvavo kare, ten pasižymėjo, bet 1945 metais buvo suimtas, kalintas, laikytas ištremime ir tik 1956 m. grįžo iš tremties.

Pradžioje jis savo raštus spausdino Sovietijoje, bet vėliau pateko į partijos nemonologę, raštai buvo uždrausti. Geriausi jo veikalai išėjo užsienyje, čia slapta atgabenti. Jie čia išleisti įvairiomis kalbomis, pasižymi kilniomis žmoniškumo idėjomis, ir rašytojas laikomas talentingiausiu šių laikų kūrėju.

Kambodijos saugumui didelė problema yra ke liai, nes nė vienas didysis kelias nėra saugus nuo komunistų partizanų ar šiaurės Vietnamo karių menės užpuolimų. Pav., kelias nr. 4 jungia sostinę su svarbiu Kompong Som uostu. Kelias nr. 6 veda į derlingiausius ryžių laukus. Kelias nr. 1 eina į Saigoną Pietų Vietname. Joms visoms grėsia priekio pavojus, ir tai paralyžuoja kraštą.

Rašytojas K. Barėnas gavo premiją

Lietuvių Akademinis Sambūris Montrealy kasmet skiria Vinco Krėvės vardo premiją (\$500) už geriausią užsienio lietuvių rašytojų grožinės literatūros veikalą. Šiemet ta premija paskirta Anglijoje gyvenančiam rašytojui, Europos Lietuvių redaktoriui Kaziui Barėnui už jo stambų romaną "Tuboto gaidžio metai". Iškilmingas premijos įteikimas įvyks Montrealy spalio 24 d.

K. Barėnas, 62 m. amž., literatūrinę kūrybą pradėjo jaunystėje, bet pirmąją knygą — savo apsakymų rinkinį "Giedra visada grįžta" — išleido 1953 m. Po 5 metų išėjo "Karališka diena", po 10 metų "Atsitiktiniai susitikimai" ir pernai dabar premijuotas romanas "Tuboto gaidžio metai". Rank-

rašty jis turi dar veikalą "Dvidešimt viena Veronika".

K. Barėnas nemažai yra vertęs iš kitų kalbų. Jis yra suredagavęs lietuvių literatūros antologiją "Saulė derliaus", septynis literatūros metraščius "Pradalgės". Žodžiu, K. Barėnas yra ir darbus, ir talentingas kūrėjas.

Jo "Tuboto gaidžio metai" yra vienas geriausių šio laikotarpio literatūros kūrinių, ir tegalima tik nuosirdžiausiai džiaugtis, kad Akademinis Sambūris jį taip ir įvertino.

Sveikindami talentingą laureatą, mes linkime jam daug sėkmės ir ateityje.

K. Barėno "Tuboto gaidžio metai" ir "Atsitiktiniai susitikimai" galima gauti ir Keleivio administracijoje. Pirmosios knygos kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$3.15, antrosios \$2.50.

Kosyginas ir J. Tautas neatvyks

I Jungtinių Tautų 25 m. sukakties minėjimo iškilmes atvyks daug valstybių galvų. Buvo manoma, kad atvyks ir Sovietų S-gos premjeras Kosyginas, bet dabar paaiškėjo, kad jis nuo tos kelionės atsisakė. Sakoma, kad jis nenoris susitikti su JAV prezidentu, nes tarp šių valstybių santykiai gerokai atvėso dėl Egipto konflikto ir rusų raketų ir povandeninių laivų bazės ruošimo Kuboje.

Prahoje nusižudė komunistų poetas

Prahoje nusinuodijo komunistų poetas, savo laiku už poemą Stalino garbei gavęs valstybinę premiją.

Paliktame laisvės jis rašo, kad pasiryžęs nusižudyti, nes nusivylęs komunistų partija:

"Pasiryžau nusižudyti, nes vis labiau įsitikinu, kad tie idealai, dėl kurių aš įstojau į partiją ir dėl kurių mano artimuosius draugus vokiečiai 1945 m. išžudė, nebuvo įgyvendinti. Žinoma, aš galėčiau prieš tai kovoti, bet nebeturiu fizinės ir dvasinės jėgos".

De Gaulle sakosi įspėjęs Kennedį

Išėjo buv. Prancūzijos prezidento de Gaulle pirmas atsiminimų tomas. Iš jo sužinome, kad de Gaulle įspėjęs anais laikais JAV prez. Kennedį nesivelti į karą Indokinijoje, nes tas žygis blogai baigsis. Jis sako, kad vėlesnės aplinkybės parodžiusios, jog Kennedžio nepavykę įtikinti.

Vilniuje rugsėjo 17 d. mirė operos solistas Chanas Šulginas, nuo 1923 m. dainavęs Lietuvoje operoje.

Pliškiai įsiveržė į garsiosios filmų aktorės butą New York'e ir, grasindami ją nužudyti, atėmė brangenybių \$500,000 vertės.

Teroro bombos žadina kraštą iš miego

Teroristai pasisavino gėstingų metodus. Separatistai Kanadoje pagrobė ne tik anglų konsulą, bet ir Quebeco darbo ministrą. Reikalauja paleisti 23 kalinčius ir pinigų.

Kaip jau visi galėjome pastebėti, pastaruoju metu politinė kova daug kur vis daugiau metodų pasisavina iš gėstingų ar mažesnių kriminalistų. Šiandien politiniais sumetimais plėšiami bankai, bombarduojamos ir padėginamos valdžios ir mokslo įstaigos, žudomi priešingos partijos ar ideologijos žmonės. Pagaliau politiniai teroristai pasimokė ir gėstingų seniai išbandyto žmonių grobimo būdo, už tokių įkaitus reikalaujant išperkamojo mokesčio.

Teroristai suprato, kad ypač naudinga pagrobti kokį nors stambesnės valstybės diplomata. Toks svetimos valstybės atstovo pavogimas visada gali sukelti tarptautinių nesusipratimų, tad už jį galima išsiderėti didesnę kainą pinigais ar mainais už kalėjimuose sėdinčius teroristus ar opozicionierius.

Kol diplomatai buvo grobiami ir net žudomi Brazilijoje, Argentinoje ar kitose Pietų Amerikos valstybėse, mūsų tas per daug nestebino, nes ten, kaip sakoma, per dieną tris kartus keičiant valdžias kaip drabužius, ir tokie įvykiai galimi. Bet jau žymiai daugiau ir čia susijaudinta, kai diplomatų medžioklė persimetė net į kultūringąją Kanadą.

Stai dar tik prieš savaitę vadinamieji prancūzai separatistai, siekią atskirti nuo Kanados Quebeco provinciją, pagrobė Montrealy anglų prekybos atstovą James R. Cross. Už jo paleidimą buvo pareikalauta pusmilijono dolerių, paleisti iš kalėjimo ten laikomus 23 separatistus ir leisti jiems iškristi į Kubą ar Algeriją. Jeigu tos sąlygos nebūsiandos įvykdytos, tai pagrobėjai grasino konsulą J. R. Cross praeitą šeštadienį 6 val. vak nužudyti.

Kanados vyriausybė tokio šantažo antveju laikėsi gana kietai, ir teisingumo ministras Choquette, kalbėdamas per radiją ir televiziją, 20 min. prieš terminą teroristų reikalavimą atmetė, nes, nuolaidos dar labiau teroristus padrasintų.

Be to pat įvyko tai, ko matyt, visai nebuvo tikėtasi. Nei valandai neprasliūkino nuo teisingumo ministerio kalbos, ginkluoti teroristai iš buto išsivedė jau net Quebeco darbo ministrą Pierre Laporte, gyvenusį netoli Montrealio.

Už ministerio paleidimą taip pat reikalaujama paleisti iš kalėjimų tuos 23 kalinčius ir dar pinigų. Buvo duotas ir terminas, iki kurio reikavima turėjo būti priimti. Be to, pats Laporte parašė laišką, kuriame malio, kurių teroristai turėtų būti nužudyti. Bet jie dar vis buvo laikomi gyvi, norint ką nors už juos išsiderėti. Vyriausybė jau linkusi į nuolaidas. Pradžioje buvo sutikusi leisti išvykti iš Kanados tik teroristus, bet vėliau imtas svarstyti ir tuos 23 kalinčių išsiuntimo klausimas.

Kaip ten šis įvykis beįsėdęs, bet tenka turėti galvoje, kad svetimų valstybių atstovų grobimai gali sukelti ir didelį tarptautinį konfliktą, net iki kruvino susirėmimo. Galima įsivaizduoti, kas atsitiktų, jeigu Amerikoje pagrobūt sovietų ambasadorių ar net Kosyginą, atvykusį į Jungtines Tautas, ar Amerikos prezidentą, kur nors lankantį svetimą kraštą. Žinoma, tokia galimybė maža, bet prie šių laikų technikos ir nespauoti dalykai įvyksta.

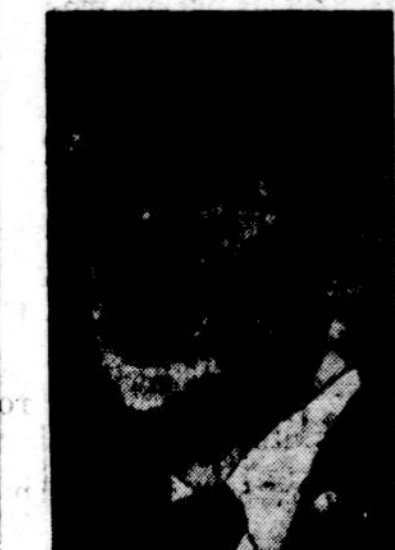
Įstatymas kovai su nusikaltimais

Atstovų rūmai priėmė įstatymą kovai su nusikaltimais. Jame numatomos gaudyti griežtos bausmės organizuotam nusikaltimui, o bombų sprogdintojams net mirties bausmė. Senato priimtas projektas yra dar griežtesnis.

Kiekia tikėtis, kad abu projektai bus suderinti, prezidento pasirašyti, ir įstatymas griežtai vykdomas.

Naujasis Egipto prezidentas Anwar Sadat, 51 m. amžiaus

Ronald F. Deckeris, Jaunųjų Amerikiečių laisvės sąjūdžio sekretorius, skelbia planą, kaip kovoti universitetuose su kraututiniiais radikalais, kurie siekia suardyti universitetų darbą. Tas sąjūdis jau turįs 500 skyrių su 55,000 narių.

Anglijos diplomatas James R. Cross, kurį Montrealy pagrobė norintieji atskirti nuo Kanados prancūzai. Už jo išlaisvinimą pagrobėjai reikalavo pusę milijono dolerių.

Prezidento Nixono taikos pasiūlymai

Paryžiaus taikos deryboms jau eilę mėnesių nejudant iš vietos, neregint Vietnamo karo baigimo klausimu ten jokios pažangos, net ir naują JAV delegacijos pirmininką Bruce paskyrus, JAV prezidentas Nixonas spalio 7 d. vakare, kalbėdamas televizijoje, pateikė pasiūlymų Indokinijos karui baigti. Ta jo kalba buvo iš anksto gerai išreklamauta, ir pasiūlymai turėjo būti nauji, kuriais tikėtasi pagaliau taikos derybas išjudinti iš sustingimo ir žengti lemtingą žingsnį į taiką.

Prezidentas pareiškė, kad šios naujos iniciatyvos jis ėmėsis po pasitarimų su Pietų Vietnamo, Kambodijos ir Laos vyriausybėmis ir gavęs jų pritarimą. Taigi, jis siūlė taiką ne tik Vietname, bet visame Indokinijos pusiasalyje, dabar karo niokojamame.

Pirmu punktu prezidentas pasiūlė tuoj pat paskelbti visoje Indokinijos teritorijoje karo paliaubas. Kiekvienos kariaujančių pusių kariuomenės daliniai turėtų pasitraukti ten, kur jie dabar stovi. Nors partizaninio pobūdžio karo tokių paliaubų įgyvendinimas esąs sunkus, bet tam ir pastangos turinčios būti skirtos nepaprastos, jeigu norima sustabdyti žmonių žudynes. Paliaubų vykdymą turi prižiūrėti tarptautinė komisija, kad nė viena kariavusių šalių jų neišnaudotų savo pozicijoms ar ginklavimuisi sustiprinti. Paskelbus paliaubas, turi tuoj pat prasidėti pasitarimai ginčijamiems politiniams klausimams išspręsti.

Antras pasiūlymo punktas — sušaukti tarptautinę konferenciją visam Indokinijos konfliktui likviduoti, nes šiandien kariaujama ne tik Pietų Vietname, o taip pat šiaurės Vietnamo daliniai veržiasi į Kambodiją ir Laos. Tokios konferencijos pagrindą turėtų sudaryti 1954 ir 1962 metų Genevos konferencijos nutarimai.

Trečia, — prez. Nixonas pasiūlė, paskelbus paliaubas, per sutartą laiko tarpą ištraukti visą JAV kariuomenę iš Vietnamo. Jau ir dabar per 20 mėnesių iš Pietų Vietnamo yra išvežta 165,000 amerikiečių karių, o sekančių metų pavasarį iš viso jau bus išgabenta 260,000, taigi apie pusę visų ten iki šiol buvusių.

Ketvirtuoju punktu prezidentas kviečia ir priešiškoją pusę ieškoti lankstaus politinio sprendimo Indokinijoje ir ypač Pietų Vietname. Tam reikėtų tokio sutarimo, kuris atitiktų Vietnamo žmonių laisvą apsisprendimą, kuris atspindėtų dabar ten esančių politinių jėgų santykius. Čia Nixonas įsakmiai pabrėžė, kad JAV jokių būdu nesutiks su komunistų siekimu išardyti dabartines nekomunistines politines pajėgas Pietų Vietname, kad paskui galėtų valdžią perimti viena komunistų partija. Vietnamo žmonės turėtų patys laisva valia nuspręsti, kokios valdžios jie nori.

Penktasis pasiūlymas — tuoj pat be jokių sąlygų abi kariaujančios pusės turi paleisti visus karo belaisvius. Tai būtų didelis žmoniškumo veiksmas, nes ir tie belaisviai ir jų šeimos jau yra nepaprastai daug prikentėję.

Šie pasiūlymai buvo perduoti komunistų delegacijai Paryžiaus taikos derybose, rodant tam tikro optimizmo, kad jais priešingoji pusė susidomės ir pradės dėl jų rimtai kalbėtis, ieškant suartėjimo.

Deja, kaip ir galima buvo laukti, komunistai ir šiuos pasiūlymus sutiko su ironija ir atmetė, pavadinami visą šį taikos planą "senu vynu naujame butelyje". Mat, šiaurės Vietnamo taikos sąlygos yra daugelyje esmingų taškų nesuderinamos su amerikiečių pasiūlymais. Komunistai nori, kad ligi 1971 m. birželio 30 d. būtų išvesta visa JAV kariuomenė iš Vietnamo, o tik tada būtų galima skelbti paliaubas ir derėtis politiniais klausimais. Jis nori, kad prieš tai būtų P. Vietname sudaryta koalicinė vyriausybė, į kurią ir jie įeity, kad ne kokia tarptautinė komisija, o ta naujoji vyriausybė prižiūrėtų rinkimus. Be to, jie nepripažįsa jokių "vietnamizavimo" procese atliktų reformų, nes visa tai turėtų būti organizuojama pagal "liaudies valią". Neturį Vietname likti ir jokių amerikiečių civilinių specialistų, nei jų kokios paramos tiekėjų.

Taigi, tuo tarpu mažai vilties, kad komunistai šį naują JAV taikos planą rimtai svarstytų. Be to, jis nėra ir visai naujas, tik jame į vienumą suglausta tai, kas atskirai dalim šiaurės Vietnamui jau buvo siūloma Paryžiuje.

Prezidento pasiūlymai susilaukė teigiamo vertinimo tik Vakarų diplomatinuose sluoksniuose ir JAV viduje. Užsieniui jie pademonstravo konkrečius JAV taikos norus ir dedamas pastangas taikai pasiekti, o viduje — išmušė iš rankų kozerius ne vienam Nixono politikos kritikui, nes dabartiniuose pasiūlymuose yra beveik visa tai, ko tie kritikai reikalavo. O kad komunistai ir šių pasiūlymų nepripažįsta, tai jau ne JAV vadovybės kaltė.

Kal kurie komentatoriai aiškina, kad šis naujasis viešai paskelbtas taikos sąlygų dokumentas gal turės daugiau reikšmės šio rudens JAV rinkimams, negu Indokinijos karo frontui.

Jugoslavijos prez. Tito, Pat Nixonienė, prez. Nixonas ir Tito žmona Jovanka Hita pabūkė, suruošę Jugoslavijos sostinėje Belgrade JAV prezidento garbei.

Bolivijos vyr. kariuomenės štabo viršininkas gen. Rogelio Miranda (kairėje), kuris sukilo prieš prezidentą Alfredo Ovando (dešinėje). Prezidentas atsisakė. Rūpintis šios žudynės, dvi karių grupės kovoją tarpe savęs, ir dar medžių, kuri jų įtvirtina valdžią.

Ką pasakojo spaudai Ben Gurionas

Buvęs Izraelio valstybės galva ir vienas pagrindinių jo kūrėjų neseniai priėmė JAV spaudos atstovus savo namuose Negev dykumoje. Jis dabar jau 84 metų amžiaus ir rašo Izraelio istoriją bei savo atsiminimus. Ypač įdomūs yra jo atsiminimai, kurių nuotrupomis pasidalino ir su žurnalistais.

Jis pasakoja, kad dar prezidentui Kennedžiui siūlęs gerinti JAV santykius su Raudonąja Kinija. Kodėl, esą, JAV palaikančios draugiškus santykius su komunistine Jugoslavija, o nenorinčios jokių ryšių su komunistine Kinija, kuri politikoje yra daug svarbesnė? Jis atkreipė prezidento dėmesį į galimą tarp Kinijos ir Sovietų Sąjungos atominių karą, nes sovietai paglemžė 800,000 kvadratinį mylių Kinijos žemių, o kinų per 10 metų prariegė net 300 milijonų daugiau, ir jie niekad jų žemių neatsižadėsia. Jei Amerikos politikai pavyktų taip Kiniją paremti, kad ji tas teritorijas atgautų, tai, esą, karo galėtų dar nebūti bent 50 metų. Ir Kennedis pažadėjo atitinkamai JAV užsienio politiką pakeisti, tik, deja, buvęs nušautas.

Ben Gurionas dar prisimena, kad kelios dienos prieš Jungtinių Tautų nutarimą leisti kurtis Izraelio valstybei, JAV generolas Marshall pasikvietęs Izraelio atstovus ir jiems taręs: "Pasakykite žydams ir jų draugams, kad jokių būdu dabar jie nepaskelbtų Izraelio valstybės įkūrimo. Jeigu tai bus padaryta, tai per 10 dienų Artimuosiuose Rytuose neliks nė vieno gyvo žydo".

Ben Gurionas dabar labai džiaugėsi, kad gen. Marshallio pranašystė neišsipildė, kad tada 650,000 žydų atsilaikė prieš 18 milijonų arabų, o dabar 2,75 milijono tvirtai spiriasi prieš 100 milijonų arabų.

Jis dar prisimena ir savo apsilankymą pas prezidentą Eisenhowerį prašyti Izraeliui lektuvų, tankų ir kitokių ginklų. Tada Eisenhoweris jam taręs:

"Ko jūs jaudinatės? Jeigu Izraelį kas užpuola, mes pasiūsim savo armijas."

Bet Ben Gurionas prezidentui atsakęs, kad žydai nenori, kad juos gintų amerikiečių armijos, kad Amerikos jaunimas mirytų dėl Izraelio. Jie tik prašė ginklų, o jau ginsis patys.

Šia proga Ben Gurionas nukalbėjo ir apie žydų mesianizmą pasaulyje ir jų čia paskirtį. Senuose raštuose esą pasakyta:

"Mes nebūsime pasaulinė jėga, bet vaidinsime pasaulį didelį vaidmenį. Mūsų yra mažai ir mes silpni, bet, jeigu mes norime išlikti, mes turime būti už kitus stipresni moraliniu požiūriu. Mes turime būti šviesa kitų tarpe".

Reikia manyti, kad išleisimuos Ben Guriono atsiminimus bus ir daugiau tokių dalykų, kurių dabar kalbaurie JAV valstybininkai nenorėtų garsiai prisiminti.

Kas kitur rašoma

Kaip kapitalistai PADEDA SOVIETAMS

Valteris Bannittis spalio 6 d. Drange apie tai tarp kitko taip rašo:

"Neatrodė, kad pasaulis mokosi iš istorijos. O jeigu jau iš praeties semia išmintį, tai dažniausiai kiaušais samčiais. Dar nėra parašyta išsamios studijos apie "kapitalistų" pagalbą statant "socializmą". Sovietų propagandistai ir istorikai taip pat nutyli faktus. Tik dabar, naujam prekybos pamišimui užėjus, Europos laikraščiai pavertė archyvus ir davė šokią tokią apžvalgą apie kapitalistų pagalbą mirtingam priešiui. Vaidas pilnai neperduotas, kad naujo biznio nesugadintų. Nepaminama ir didžiulė pagalba, suteikta Rusijai pilietinio karo, kruvinos kolektyvizacijos, antro karo ir pokario metais. Nepaminėtas ir faktas, kad jau caro laiku Rusijos pramonė buvo pastatyta Vakarų kapitalistų pinigais bei planais. Sovietai tą politiką tik tęsė, nors sau ir pasauliui primelavo, kad visa sukurta stebuklingos naujos santvarkos dėka.

Pirmieji į pagalbą 1921 m. atskubėjo bene vokiečių kapitalistai ir dešinioji reakcija, Wehrmachto genštabas; nuo 1922 m. Weimaro respublika, Rapallo sutartimi. Kruppo koncernas pastatė "traktorių" fabriką (tankams gaminti). Junkers gamykla įsteigė lektuvų fabriką Fili vietovėje prie Maskvos. Vokiečių firmos statė amunicijos fabrikus, pilotų mokyklas (Lipecko kurorte), tankų mokyklą prie Kamos upės. Ten paruošti pagrindiniai raud. armijos specialistai vėliau lankė dar ir genštabo kursus Berlyne. Ruošėsi ir dujų karui, bet nieko neišėjo dėl per silpnos sovietų chemijos pramonės.

Netrūko ir civilinės pagalbos. Tas pats Kruppo koncernas išmokė rusus gaminti aukštos kokybės plieną. Atsirado pustuzinis visokių bilateralinių prekybos organizacijų (DERULUFT, RUSGERTORG ir pan.). Ir smarkiai konkuruota su kitų kraštų kapitalistais, įsigiriant proletariato diktatūrai. Rusijoje steigta ne tik daugybė vartojimo prekių fabričių, pristatyta gamybos priemonių už šimtų šimtų milijonų. Iš septyniadešimt užsienio kapitalistams suteiktų koncesijų vokiečiai 1929 m. laikė 30. Tais pačiais metais į Rusiją eksportuota 60 procentų visų Reicho pagamintų žemės ūkio ir dinamomaišingų ir net 90 proc. visų garo bei dujų turbinų.

"Idilijos nepertraukė nė carsusis Sachty procesas, kuriame buvo teisiami "kapitalistų agentai", kad jie išvalgo industrines paslaptis (kurias Rusijon ir atvežė).

Hitleriai pažėmus valdžią, rūsiai nutrūko, tik ne dėl Hitlerio "kaltės", o dėl Stalino įtarimo. Trisdešimtuju metų pradžioje firmos Austin ir Ford sovietams pastatė didžiulę Gorkio automobilų gamyklą. Amerikiečių planais pastatytas didžiulis Magnetogorskio kalnakasybos bei metalurgijos ansamblis. Amerikiečių planais pastatyta ir garsioji "Dniep-

rostri" užtvanka Ukrainoje. Nė kiek neatsiliko angtų, prancūzų ir italų kapitalistai. Hitlerio laikais broliškas fašistų ir socialistų prekyvimas nė kiek nesumažėjo, dargi padėjo Hitleriui kariuoti su Vakarų "plutokratais".

Karo metu ne tik ginklų ištekliai ėjo Rusijon, kartu su išvogtais pramonės patentais, slapčiausiais gamybos planais. Tokiu būdu Rusijoje padaryta daugybė "išradimų", apie kuriuos jie patys sakydavo: pirma išrandam, paskui siunčiam agentais į Vakarus sužinoti, kaip tas prietaisas veikia...

Dabar italų Fiat stato didelį automobilių fabriką, o prancūzai statys sunkvežimių fabriką.

SPAUDA BEVARTANT

Rytų Europos reikalams skiriamas Londone einas Survey žurnalas skelbia Brown universiteto (Providence, R.I.) politinių mokslų profesoriaus Elliot R. Goodman straipsnį, pavadinimą Nato and German Reunification. Ten nurodomos pakitusios politinės nuotakos Vakarų Vokietijoje. Pav., žymus veikėjas Theo Sommer dienrašty Die Zeit pareiškė:

"Reikalas ne perkilnoti rubežius, bet padaryti gyvenimą pakenciamu visiems vokiečiams; ne sumažinti Sovietijos įsigalėjimą Europoje, bet nugriauti kliūtis Vakarams ir Rytams susisiekti. Visa kita palikime istorijai. Pasėkoj tegul bus ir suskaldyta Vokietija, jei tik vokiečiams gyvenimas bus patenkinamas, arba vėl suvienyta Vokietija, jei Europa to norės" (Die Zeit, 1969 m. kovo 28 d.).

Maskva, atrodo, rubežių perkilnojimo neprileis. Tai pabrėžė 1968 m. liepos 15 d. laiške čekoslovakų komunistų partijai, kurį pasirašė ir visi jos gizeliai. Čia pareiškama: "Niekad neleisime imperializmui nei ginklų, nei ramiu būdu, nei iš užsienio prasiplauti į socializmo pasaulį, nes tai reikėtų galios pasvyrimą jo naudai".

Tą patį vienas Maskvos diktatorių Brežnevą pakartoję lenkų komunistų partijos suvažiavimui 1968 m. lapkričio 15 d. Tas politikos principas buvo pakrūpintas "Brežnevo doktrina".

Kadangi R. Vokietija yra laikoma "socialistinio pasaulio dalimi", Maskvos ambasadorius buvo paklaustas, ar tai reiškia, kad Maskva Vokietijos suskaldymą jau laiko amžinu? Ambasadorius Carapkinas atsiliepė: "Vokietijos vyriausybė turi pripažinti dabartinę būklę Europoje". Pokalbį iškėlė buvęs Vokietijos kancleris Kiesinger kalboje bundestagui (seimui) 1968 m. rugsėjo 25 d.

Kitą dieną Brežnevo doktriną plačiai išdėstė Kovalevas Maskvos Pravdoje. Jis nurodė, kad kiekvienos komunistų valdomos valstybės partija turinti "tarptautinę" pareigą "darbo klasei" nepriešiti autonomiją ar nepriklausomybę nuo "tarptautinio socializmo". Kinų komunistų pažiūrų formuo-

tojas Lin Piao atsiliepė:

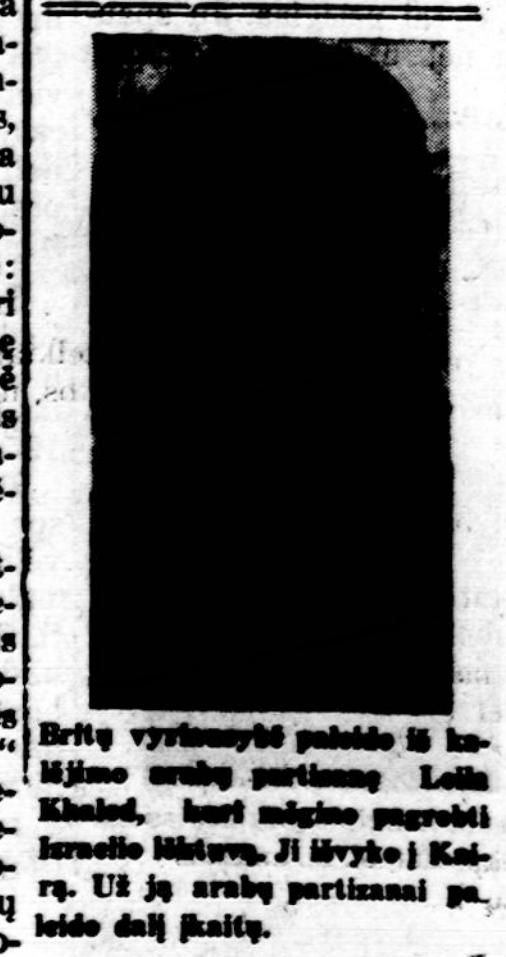
"Išsigimėlių revizionistų klika Sovietijoje trimituoja tariamą "ribotą savarankiškumą" ir "tarptautinės diktatūros" teoriją ir nušneka apie neva bendrą "socializmo pasaulį". Ką tai reiškia? Ogi tai, kad tavo laisvė "ribota", o Maskvos — ne!" (Jo raportas 9-tam kinų komunistų partijos suvažiavimui 1969 m. balandžio 1 d.).

Seimo rinkimus laimėjusi Vakarų vokiečių socialdemokratų partija kancleriu iškėlė Willy Brandtą, kuris pirmame posėdyje pareiškė: "Iki 1955 metų, ar kiek, dar buvo galima tikėtis Vokietijos susijungimo po laisvų rinkimų, Vakarų galybės susitarus su Sovietija. Tos palaimos neįvyko. Metai plaukė, ir pats pasaulis pasikeitė. Vokietijoje įsigyveno dvi valstybės su griežtai skirtingomis politinėmis ir visuomeninėmis santvarkomis, kurios nelengvai leidžiasi įgyvendinamos. Šalia to, šiuo metu nėra ko tikėtis, kad Vakarų valstybės kaip nors sutartų su Sovietija tokio apsiungimo klausimu. Turime pripažinti, kad iki šiol svajojamas Vokietijos sujungimas nebeįmanomas. Kanclerio pareiga yra pasakyti tiesą savo tautai, nežiūrint, kad ji karti."

Tokiu būdu suskaldytos Vokietijos sulipdymas tegali įvykti tik tuo atveju, jeigu gries Sovietijos galybė arba iširs Vakarų NATO sąjunga, kurios stipriu nariu yra Vakarų Vokietija. Tiesa, šioji tokį sujungimą gali įvykdyti ir Maskva. Bet jei neįmanomas nei vakarinės, nei rytinės rūšies sujungimas, tai telieka gyventi taip, kaip dabar galima. Vakarų Vokietijos ir Sovietijos paskutinis susitarimas, gali būti, yra pradžia ir naujų Maskvos įsikūnyti Vakarų Vokietijos siekimui visiems vokiečiams pastangų atplėsti vokiečius nuo Vakarų, duodant viltį gyventi pakenciamai, kol kiti šios istorijos posūkis leis tautai susijungti. Kitais žodžiais tariant, yra išdalintos kortos naujam lošimui.

Kokie bus to lošimo rezultatai sunku pasakyti. Gal turinti gamtos turty, bet atsilikusi Sovietija savo naujai laimės Vakarų vokiečių technikos pagalbą? Gal įsikūns ir Hitlerio bei de Gaulle svajonės vakarietiškų smegenų poveikį Rytam praplėsti Europą iki Uralo. Be to, nežinia, ar toks Europos junginys būtų Amerikai draugiškas ar priešiškas.

Ziūrovai.

Britų vyriausybės pabrėžia, kad Izraelio karo frontas yra labai sunkus. Jis išvyko į Kairę. Už jį arabų partizanai paleido daug šauti.

KAS NIEKAS NEVEIKIA,
SO NIEKAS NEVEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS GIRDĖTI NEW YORKE
KAS GIRDĖTI NEW YORKE

DETROITO NAUJENOS

Vasaros metu paprastai 2-3 mėnesius "nuasidavau", nes vasarą ir naujienų mažiau, ir laikraščių niekas rimtai nebeskaito. Šį kartą padariau ilgesnį pertrauką — atostogas pratiesiau ištisą mėnesį. Nerašymui buvo rimtų priežasčių, tačiau niekam jos neįdomios. Grįžtu su keleta žinelių, kurios, mano nuomone, yra svarbiausios.

Mirtys

Detroito dienraščius mirties pranešimus sekdam, lietuviškų pavardžių galime rasti kuomet kasdien. Reikėtų specialaus LB ar kurios kitos organizacijos paskirto žmogaus, kuris mirusius suregistruotų. Nors nebe šiaudien tatau reikėjo pradėti, bet pirmą kartą niekada nėra. Likę lietuvių istorijai nepaprastai svarbus dokumentas.

Tuo tarpu prisiminsiu tik tris žmones, kurie praėjusią vasarą Detroito metropolijoje mirė, nes juos gerai pažinojau.

Juozas Kudžius, paskutinius kelerius metus dažnai ligoninėse buvęs, mirė 1970 m. liepos 15 d. Šauningas, šviesus, apsisėkęs socialdemokratas, savo principams ištikimas ligos ligi galo. Eilės kitų patirtinių organizacijų narys: SLA, Ziburėlio, Tėvynės mylėtojų ir kt. Buvo gimęs Lietuvoje, 1890 m. vasario 15 d. Amerikon atvažiavęs 1910 m. daugiausia gyveno Detroito.

Su velioniu labai šiltes santykius palaikė bene 20 metų, bet per nesupratimą jo laidotuviuose dalyvauti neteko. Iš kitų patirtinių, jog tiek Charles Step-Stepanauko laidotuvių namuose, tiek ir Green Lawn kapinėse atsisveikinimo žodžius taręs LSS 116 kuopos pirm. Mikas Balčiūnas. Laidotuvės įvyko liepos 17 d., dalyvaujant pusimčiui žmonių. Liko našlė Ona, du sūnūs su šeimomis ir eilė kitų giminaičių. Netekome vieno iš tvirtųjų senosios emigracijos vyrų.

Dr. Anthony G. Sack į anapus iškeliavo 1970 m. rugpjūčio 15 d. Ne detroitiskiam gali atrodyti, kad rašau apie vokiečių ar žydų. O buvo tai 1900 m. lapkričio 10 d. šiame krašte gimęs grynakraujis lietuvis — Antanas Sakalauskas. Kur gimęs, laidotuvių metu nepavyko sužinoti, bet girdėjau, kad Penneylvanijoje ar W. Virginijoje, akininkų ar angliakasių šeimoje. Medicinos mokslus buvo baigęs Michigano universitete, Ann Arbor. II pasaulinio karo metu buvo kariuomenės gydytojas frontuose. Ištisus 43-jus metus buvo vienas iš žinomiausių Detroito ligoninių — Providence Hospital — etatinis gydytojas (staff member), o 1969 m. — vyriausias tarpe gydytojų (chief of staff). Palaidotas rugpjūčio 18 d. Liko žmona, duklė ir sūnus su šeimomis.

Per velionio gydytojo kabineta daugelį tūkstančių kartų buvo perėję šimtai

Detroito lietuvių, tiek senų, tiek ir naujų ateivių. Jis buvo nepaprasto darbštumo, nepaprastos kantrybės, savo profesijai atidavęs laiką ir sveikatą. Buvo vienas iš nedaugelio, kurį galėjai prisikviesti kiekvieną paros valandą ir į namus. Jo lietuviškas medicinos žodynas buvo nepalyginamai geresnis net už naujų ateivių

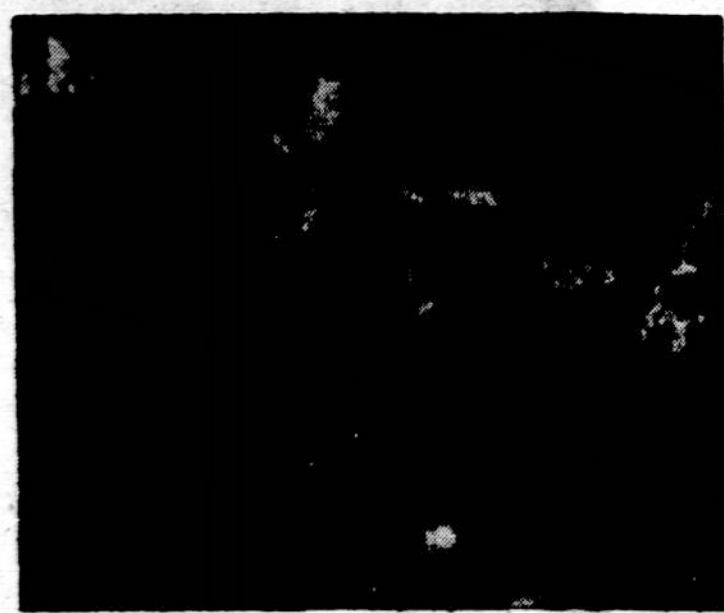
inteligentų žodyną. Buvo džentelmenas ir ne lupikas. Mane asmeniškai yra išgelbėjęs nuo mirties, kai kreipiausi paskutinę minutę, ir jis tiksliai nustatė diagnozę. Užtat tik tik nepasidavė mirip mano sūnui, neatpažinęs apendicito prieuolio. Kiekvienam atveju žinojome, kad jis daro viską, ką gali. Jo gedėjime jau tuomet, kai prieš porą metų, gavęs kraujo išsiliejimą į smegenis, kaip gydytojas liko neveikmingas. Antrą kartą gedėjime, su juo atsisveikinti užėję. Anthony G. Sack — didelis vardas Detroito lietuviams. Gaila, kad pačiame atostogų ikarstėje labai mažai jo buvusių pacientų jam pagarbą prie karsto atidavė.

Marija Lapaitytė - Juškienė mirė 1970 m. rugsėjo 7 d. Po nepaprastai ilgos (keletrių metų!) ir sunkios ligos. Buvo gimusi Lietuvoje, Vilkaviškio apskrityje. Lietuvoje išsiskoliusi ir su Juozu Juška šeima sukurusi bei dukrėlės Vidos susilaukusi, Lietuvai paliko 1944-jų vasarą. Vokietijoje ilgai gyveno Ravensburge, o nuo 1949 m. pavasario iki mirties — Detroito bei Warren, Mich., Detroito apylinkėse. Iš tolo velionę pažinoau Ravensburge, o Detroito tekdamas į ją ir jos šeimą susitikti pobūviuose. Buvo nepaprastai šilta asmenybė, dvasios aristokratė, neturėjusi, turbūt, nė vieno priešo. Pašarvota buvo Ford Funeral Home koplyčioje. Rugsėjo 10 d. palaidota Holy Sepulchre kapinėse.

Balto mėnuo prasidėjo Spalis — Balto mėnuo. Rodos, visa eilė didesnių ir mažesnių JAV lietuvių kolonijų tų šūkių padėmėjo ir pagelbėjo spalyje Baltai aukų telkimą suaktyvina.

"Spalis — Balto mėnuo" Detroito yra kiekvienais metais su ypatingu dėmesiu sutinkamas. Prieš šias eilutes rašydama, jau girdėjau direktorės Elzbičtos Paurazienės žodį per radiją, jau susidūriau su žmonėmis, kurie pradeda laikyti lietuvių namus, piniginių aukų prašydami. Taip, piniginių. Spalyje Detroito šimtinais yra telkiamos tik piniginės aukos, nes tai pagrindinė Balto veiklos esencija.

Savo skaitytoms apie Baltą neprivalau ilgai kalbėti, nes jie gerai žino, kaip Baltas yra reikalingas ir kokią gražią darbą jis ketvirtį šimtmečio dirba. Tik tenorėjau priminti, jog spalio — Balto mėnuo — jau čia pat duklė ir sūnus su šeimomis. Atiduokite jam tiek, kiek pajėgiate.

Laikraščininkai apgauso New Yorko majorą Lindsey, šie namai iš kalėjimo, kurį jis aplankė, kai ten galiausiai buvo sukalbėti rami. Tęsiu ramių kilo 5 kalėjimuose.

Pabaltiečių demonstracija
prie Jungtinių Tautų

BATUNO iniciatyva sušauktas pabaltiečių organizacijų atstovų antrasis gausus susirinkimas, įvykęs rugsėjo 25 d. estų studentų klubo "Rotalia" patalpose New Yorko vienbalsiai nutarė — rengti manifestaciją ir protesto demonstraciją prie JT šiuo metų spalio 18 d. Jungtinių Tautų 25 metų sukakties iškilnių progą.

Siame pasitarime dalyvavo 34-ry pabaltiečių organizacijų atstovai. Dalyvavo atstovai ir iš pabaltiečių centrinių organų. VLIKui jame atstovavo jo valdybos narys J. Valaitis. Visų organizacijų atstovai pasižadėjo šią demonstraciją remti ne tik savo aktyviu įsijungimu į paruošiamuosius darbus,

GM streikas mažai lietuvių
palietė

Rugsėjo 15 d. prasidėjęs General Motors streikas, kai šios eilutės rašomos, yra tiesiogiai įvėjęs apie 400,000 darbininkų. Didelę jų daugumą gyvena ir dirba Michigano valstijoje: Detroito ir priemiestiuose, Pontiac, Flinte.

Jeigu taip prieš 20-15 metų, nuo šio streiko būtų smarkiai nukentėję ir mūsų tautiečiai, nes anuomet mūsų naujųjų ateivių labai daug GM fabrikuose, kaip valandiniai darbininkai, dirbo. Dabar padėtis yra pasikeitusi: dauguma senai išvalandinių padėties yra išsivadavę ir dirba įvairiose mėnesinio atlyginimo kategorijose, kaip braižylose, raštinėse ir t.t. Pas GM valdiniai "baltkalniai" dar jokiai profsąjungai nepriklauso.

Visai kitaip būtų buvę, jei vietoj GM į streiką būtų išėję Chryslerio žmonės. Čia UAW unijai priklauso beveik visi, išskyrus kaikiurios inžinierius ir sekretorius. Chryslerio streikas būtų palietęs ir didesni būrį mūsų.

Eina gandai, kad streikas būtų ilgas, gal iki Naujųjų Metų. Bet prie šurpų esame čia pripratę. Gal jis baigsis pirmiau, negu mano šie žodžiai pasieks skaitytoją. Gal. Tuo tarpu jau jaučiame, kad kaimų kilmės streikas Detroito prilaukė.

Alfonso Nakas

bet ir finansiniai, taigi ir kvieisti bei raginti visus pabaltiečius joje kuo gausiau dalyvauti.

Susirinkimas pritarė BATUNO pasiūlymui ir nutarė, kad šią protesto demonstraciją rengia bendrai visos lietuvių, latvių ir estų organizacijos "Baltic Rally Committee" vardu. Buvo išrinktas šiai manifestacijai vadovauti šešių asmenų koordinacinis komitetas (po du iš kiekvienos Pabaltijo tautybės). Iš lietuvių išrinkti — prel. Jonas Balčiūnas ir BATUNO vykdomojo pirmininkas Kęstutis Miklas. Taipgi buvo išrinktos įvairių sričių komisijos, kurios rūpintų spauda bei informacija, manifestacijos finansavimą, programos paruošimą, demonstracijos planavimą bei jos tvarką, plakatų paruošimą, motorkadą, specialaus sunkvežimio su plakatais paruošimą (kuris ištisą savaitę nuolat važinėti apie JT būstinę), spaudos konferencija, svečių bei užsienio spaudos korespondentų priėmimu, tvarkdariais ir kitais techniniais reikalais.

Šią manifestaciją ir protesto demonstraciją remia Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, Amerikos Lietuvių Tarybos Centras ir JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba. Ją remia taip pat ir visos lietuvių bei estų JAV centrinių organizacijų. Iš New Yorko zonoje esančių lietuvių organizacijų pasisakė, kad šią demonstraciją aktyviai remia — New Yorko LB Apygardos valdyba, New Yorko ir New Jersey Vyčiai, Lietuvių Kunigų Vienybė, Lietuvių Karininkų S-ga "Ramovė", New Yorko Neo-Lituanai, New Yorko Ateitininkų klubas, Sendaragiai, Lietuvių Moterų Klubų Federacija, Lietuvių Moterų Vienybė, Maironio Šeštadienio Mokymai, New Yorko Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga ir Pasaulinė Parodos Kryžiaus Priešdėlio Komitetas. Ją remia visos lietuvių ir estų vietos organizacijos. Jungtinės pabaltiečių organizacijos, kaip Pabaltijo Moterų Taryba ir BATUNas, irgi aktyviai įsijungė į šios demonstracijos organizacinį darbą.

Pabaltiečių Manifestacijos Komitetas tikisi, kad ir visos kitos lietuvių, latvių ir estų organizacijos, esančios apie New Yorką, kurios dar nespėjo įsijungti į šios demonstracijos organizacinį darbą, prisidės šiam žygiui ir nedelsiant aktyviai įsijungs. Taipgi yra prašomos ir visos kitos organizacijos toliau nuo New Yorko prisidėti prie šios demonstracijos viakeriopa parama, jei ne tiesioginiu dalyvavimu tos organizacijos darbe, tai bent aktyviu dalyvavimu šiame žygyje spalio 18 d. ir skatinant visus tautiečius vykinti šį sekmadienį tik į New Yorką prie Jungtinių Tautų būstinės ir pareikšti visam pasauliui protestą dėl iki šiol neatitaisytos skriaudos Lietuvai, Latvijai ir Estijai.

Visiems turėtų būti suprantama, kad šis žygis pareikalaus gausių išlaidų. Todėl komitetas prašo ne tik organizacijos, bet ir dosniai visuomenę paremti finansiskai. Pinigines aukas siųsti šiuo adresu:

United Baltic Appeal,
2780 Schurz Ave.
Bronx, N.Y. 10465.

Telefonas (212) 828-2287
Šiuo adresu taip pat reikia kreiptis visų kitų informacijų šios protesto demonstracijos reikalu.

Demonstracijos vieta — Dag Hammarskjöld Plaza prie Jungtinių Tautų, prie First Ave. ir 47 St.

Laikas: spalio 18 d. 2 val. po pietų punktualiai.
Demonstracija bus bet kokiame orui esant.

AŠ SUGRĮŽAU TEN,
KUR PRIKLAUSIAU

Nuo 1914 metų skaitęs Keleivį, ne dėl jo kaltės porą metų buvau pasitraukęs. Jo vietoje skaitėsi skirtingos pakraipos laikraščiai.

Laikraščiai, rodos, turėtų būti visi geri, patrauklūs. Bet aš negalėjau prie naujųjų prisiprasti. Jie man dvelkė svetimumu. Manęs netraukė bėgti prie laisvų dežutės jų pasiminti.

Reikia grįžti prie namų, kuriose daug savų — pasakiau. Taip ir padariau. Skaitydama Keleivį, pajutau, kad aš nuvaliau savo kambario langus ir geriau matau pasaulio įvykius.

Kodėl Keleivį mėgsta daug senesnio amžiaus žmonės? Mėgsta dėl stambesnių raldžių, o bendradarbiai dėl to, kad nereikia laikytis prie redaktoriaus kaklaraiščio: jeigu jis mėgsta juoda — raudo, o jei ne, — raštas nebus išspausdintas. Keleivui rašant, nereikia kūrėti spalvyklės. Jei tavo rašinys bus tinkamas skaitytojams, jis bus tinkamas ir Keleivui.

J. Štancius

Lietuva tol nenugalės, kol dėl jos kovojame. Tautės Fondas laukia Tavo, lietuvi, aukos tai kovai.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

Balfo vajas

Rugsėjo 28 d. New Yorko Balfo skyriaus nutarimu buvo pradėtas kasmetinis vieno mėnesio aukų rinkimo vajas.

Lietuvių platieji sluogniai gerai žino Balfo užaištinimus ir jo darbus. Vietinė Balfo skyriaus valdyba rūpestingai painformuoja lietuvių visuomenę apie savo sumanymus ir jų tikslus. New Yorko įsikūrusi Balfo centro valdyba taip pat suteikia daug žinių iš savo veiklos. Todėl lietuvių visuomenę netenka ir daug raginti aukoti Baltui, nes visi gerai žino, kam tos aukos yra skiriamos.

Ar gerai pasisekė šių metų New Yorko Balfo skyriaus aukų vajas, būtų dar per anksti spręsti, nes aukos dar tebeplaukia.

Praeity metų New Yorko Balfo skyriaus vaju vykdė įvairių jaunimo sambūrių atstovai. Šiais metais tasai darbas buvo pavestas moterų draugijų atstovams. Vajaus komitetas susidėjo iš šių New Yorko esančių moterų organizacijų atstovų: P. Ivaskienės — L.M.K. Federacijos New Yorko klubo, M. Ulėnienės — L.M.K. Federacijos New Yorko klubo, E. Kulber — Moterų Vienybės, G. Šimukonienės — Vyr. Skaučių Židinio, I. Janauskienės — Skaučių Neringos tunto, E. Muske — A.L.K. Moterų sąjungos 30 kuopos, E. Valėnoraitės — A.L.K. Moterų s-gos 24 kuopos, O. Kubilienės — A.L.K. Moterų s-gos 29 kuopos, dr. M. Kregždienės — SLA 99 Moterų kuopos, L. Šperauskienės — D.L.K. Birutės Karių šeimų Moterų dr-jos, A. Radzivanienės — L.K.M. Kultūros dr-jos ir Balfo New Yorko skyriaus narių.

Taigi dabar žinome, kokie New Yorko lietuvių moterų sambūriai veikė ir kaip iš jų aukų vajuje pasidarbavo. Vėliau patirime, ir kaip joms tas vajas pasisekė įvykdyti.

Aukų vajas užbaigimas vainikuojamas koncertu, kuris įvykė spalio 24 d. 7 val. vak. Maspetho lietuvių parapijos salėje, 64-14 56th Rd., Maspeth. Tikimasi, kad šiame koncerte bus daug svečių, nes jis bus tikrai įdomus. Be to, bus gera progą susipažinti su aukų vajas darbininkėmis ir iš jų išgirsti, kaip tas darbas pasisekė.

Lauktina, kad kitų metų Balfo aukų vajas organizavimas būtų pavestas kuriai nors kitai lietuvių sambūrių grupei, nes tai gera priemonė ir lietuviška veikla įjungti vis naujų jėgų.

Šiuo metu Balfo centro valdybą sudaro pirm. kun. Vc. Martinus, jo pavaduotojai St. Dzikas, Br. Spūdienė ir A. Škėrys. sekretorius Al. Dzirvonis, išdėminkui A. Senikui mirus. laikinai tas darbas pavestas A. Škėriui, finansų sekr. J. Bagdonas ir direktorius — reikalų vedėjas kun. Pr. Geiščiūnas.

Nors Balfo centro valdybą sudaro įvairių politinių grupių atstovai, bet tarp jų nekyla jokios trinties, ir vi-

si dirba kaip viena Balfo šeima bei niekas nesikeičia Balfo "užvaldyti". Tai yra gražus vieningos veiklos pavyzdys.

Tiesa, Baltas turi ir vieną mirtiną priešių. Jis tūno Kremliuje.

Arabų demonstracija

Egipto vado Nasserio laidotuvių proga, New Yorko tautiečiai suruošė demonstraciją. Ties miesto viešąja biblioteka susirinko apie tūkstantis vidutinio amžiaus arabų, kurie jau nuo seniau yra įsikūrę New Yorko mieste. Toje demonstracijoje moterų buvo gal tik apie dešimt ir tik vienas vyriškis pasipuošęs savo tautiniais rūbais. Plakatų įrašai buvo gana neįvairūs, veik visi teskelbė, kad Egiptas, Sirija, Jordanija ir Irakas yra arabų. Tik viename įrašė buvo reikalaujama taikos ir teisingumo.

Galima buvo laukti, kad prieš šią arabų demonstraciją pakils žydai, bet jų nebuvo matyti. Gal tai dėl jų Naujųjų Metų švenčių, o gal politiniai sumetimais nutarė nereaguoti ir kokiais nors nesuipratimais arabų demonstracijos dar daugiau neišreklamuoti.

Demonstraciją lydėjo gana gausios policijos būrys. Bet čia nebuvo nei jokių kalbų, ir įspūdis liko blankus.

Lietuvių demonstracija

Lietuvių, latvių ir estų organizacijų bendras komitetas spalio 18 d. prie Jungtinių Tautų rengia demonstraciją. Apie ją plačiau rasite kitose vietose, o čia tenorui tik paraginti visus joje dalyvauti.

J. Vlas.

ROCHESTER, N.Y.

Mūsų padėka

Mes, Veronika ir Kazimieras Zlotkai, nuoširdžiai dėkojame savo vaikams — sūnui Jurgiui Zlotkai ir mairčiai Gijriai, dukrai Mildai Jaskatienei ir žentui Andriui už taip gražiai suruoštą mūsų vedybinio gyvenimo suaktyvintą paminėjimą.

Dėkojame ir visiems svečiams (jų tarpe buvo ir miesto majoras, atstovų rūmų narys Horton), kuriu buvo iš Amsterdamo, Binghamtono, Toronto, Hamiltono, St. Catharines ir kitur, už dalyvavimą ir dovanas.

V. ir K. Zlotkai

TURKUA — OPIUMO
SALTINIS

Tirkija yra viena iš valstybių, kuri parduoda labai daug opiumo. Iš jo Prancūzijoje Maršelis mieste ir jo apylinkėse esančiose laboratorijose pagamina heroiną, vieną iš stipriausių narkotikų. Iš ten visokiais keliais heroinas patenka į JAV.

JAV federalinės įstaigos kovai su narkotikais viršininkas sako, kad jei būtų galima sustabdyti opiumo išvežimą iš Turkijos, tai jo įvežimas į JAV sumažėtų net 50 procentų.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Dar apie Vilniaus u-teto bibliotekos 400 m. sukaktį

Vilniaus universiteto bibliotekos 400 metų sukakties minėjimo aprašyme praeitame numery liko nepaminėta paroda, kuri buvo surengta atremontuotoje šv. Jono bažnyčioje, kuri dabar paversta mokslo muziejumi. Joje labai vaizdžiai parodytas ilgas ir jaudinantis bibliotekos, o taip pat ir lietuvių rašties kelias nuo pirmosios knygos ligi šių dienų. Tokio masto parodos dar nebuvo.

Gintaro pasaka

Gintaro muziejus Palangoje buvo įkurtas 1963 m. rugpjūčio 3 d. buv. grafo Tiškevičiaus rūmose. Toks muziejus — retenybė, vargu kur kitur tokį galima rasti. Jame apsilankęs daug sužino apie tą "Lietuvos auksą", jo kilmę, reikšmę praeityje ir dabar. Jo vardas žinomas jau toli už Lietuvos ribų. Šių metų rugpjūčio 13 d. muziejų aplankė jau milijoninis lankytojas.

Pradžioje muziejus tilpo dviejose salėse. Jau keturis kartus buvo keičiamas, tobulinamas ir papildomas eksponatų išdėstymas, didinamas plotas. Šiuo metu muziejus jau užima 7 sales, o netrukus užims dar tiek.

Muziejus turi virsti ir moksliniu gintaro tyrinėjimo centru. Dabar jis yra Lietuvos dailės muziejaus skyrius.

Gintaro muziejumi ypač rūpinasi Dailės muziejaus direktoriaus pavaduotojas R. Budrys. Jis kartu su arch. J. Masalskiu yra ir šių dienų eksponatų išdėstymo autorius.

Minės teatrų 50 metų sukaktį

Vilniuje ir Kaune ruošiamasi paminėti Lietuvos operos ir dramos teatrų 50 metų sukaktį. Vilniaus akademinis operos ir baleto teatras gruodžio mėnesiui ruošia eilę geriausių paskutinio dešimtmečio veikalų spektaklių ir A. Rakausiaus baleto "Aistra" premjerą, kurią režisuos debiutuojantis balletmeisteris E. Bukaitis.

Kauno dramos teatrui A. Liobytė kuria sceninį montažą. Įjungdama scenas iš paskirų veikalų, pradedant pirmuoju "Joninių" spektakliu ir baigiant dabartiniomis lietuvių dramaturgų kūriniais. Sukakties proga Kauno dramos teatre numatomi kitų teatrų geriausių vaidinimai.

Surado vietą bibliotekai

Vilniuje leidžiamas "Svyturys" rašo, kad šiuo metu vyksta diskusijos dėl vietos, kur statyti Kauno miesto viešąją biblioteką. Iš kelių pasiūlymų, kurie buvo iškelti spaudoje, miesto vykd. komitetas pasirinko tinkamiausią: 16-tos diviziono plento (buv. Ukmergės pl.) ir Basanavičiaus gatvių rajone "nebeveikiančių kapinių vietoje". Ta vieta — buv. žydų kapinės.

Garsas plieniu eina 15 kartų greičiau negu oru.

Mirė P. Biržys — Pupų dėdė

Rugpjūčio 23 d. Vilniuje mirė Petras Biržys, 74 m. amžiaus, žinomas Pupų dėdės slapyvardžiu, buvęs kurį laiką ir Amerikoje. Velionis plačiai garsėjo savo radijo valandėlėmis "Pupų dėdės pastogėje". Joje jis pasidavė ne tik anų laikų gyvenimo ydai, bet kartais "užkabindavo" ir kaikiuriuos už vieną ar kitą blogybę atsakingus asmenis, tad yra patyręs prie visokių valdžių ir nemalonių.

Velionis yra išleides savo eilėraščių rinkinį "Sielos sparnai" (dvi laidas), etnografinę knygą "Kaimo vestuvės", buvo sumanęs parašyti istorines miestų monografijas, bet nesėkmingai išleisti tik apie Alytų ir jo apskrity. Biržys ir jo apskritį. Kėdainius. Vėzuonas, Taujėnus. Buvo išleides ir 10 savo įgrotu ar įdainuotų plokštelių. Paliko nebaigtus rašytų atsiminimų.

Sezoną pradėjo Vilniaus muzika

Paveikslų galerijoj (buv. katedroje) šio sezono koncertai pradėti rugsėjo 20 d. senojo Vilniaus muzika. Programoje buvo 15 autorių kūriniai, sukurti daugiau nei 300 metų laikotarpy. Ją atliko Vilniaus Valstybinės filharmonijos kamerinis orkestras (vadovas Saulius Sondeckis), konservatorijos studento S. Vaičiūnionio vedamas vokalinis ansamblis ir profsąjungų kultūros rūmų merkačių choras "Liepaitės" (vadovė Z. Palinauskaitė).

Vilniaus universiteto biblioteka

Ji įsteigta prieš 400 metų, būtent, 1570 metais. Už ją senesnės yra, pav., Oxfordo biblioteka Anglijoje, kuri įsteigta 1337 m., Prahos (Čekoslovakijoje), įsteigta 1348 m., Krokuvos, įsteigta 1364 m., bet daug jaunesnės yra tokios garsių ir senų universitetų bibliotekos, kaip Upsalos (Švedijoje), kuri įsteigta 1620 m., Harvardo (JAV), įsteigta 1636 m., Maskvos, įsteigta 1755 m. Taigi, Maskvos universiteto biblioteka buvo įkurta net 185 metais vėliau, negu Vilniaus universiteto biblioteka.

Dabar bibliotekoje yra per pusantro milijono knygų. Joje saugojamas turtingiausias senų ir retų lietuviškų knygų rinkinys. Čia yra ir pirmoji lietuviška knyga — Martyno Mažvydo "Katekizmas", išleistas 1547 m., vienintelis pasaulyje Mykalojaus Daukšos "Katekizmas", išleisto 1595 m., egzempliorius ir kt.

Biblioteka turi daugiau nei 300 knygų, išleistų dar prieš 1550 metų datą, ir didelį kiekį rankraščių.

Kai nėra tualetinio popieriaus...

"Literatūra ir Menas" nr. 37 rašo, kad Lietuvoje mažėja kultūrinės perilodikos skaitytojų ratas. Laiskanėšiai, kurie renka kaime laikraščių prenumeratą, tartum

TOKIE DALYKAI DEJOSI KALIFORNIJOJE

(Iš rugsėjo 28 dienos laiško)

"Žinote, kad čia paskutiniu metu siaučia didžiuliai gaisrai. Kadangi lietaus čia nesame gavę nuo pat vasario mėnesio, tai visi medžiai, krūmai ir žolės taip išdžiūvo, kad nereikia nė degtuko jiems uždegti. Kone pati saulė tai padaro. Ypač kalnuose, kur auga tokie krūmai, vadinami "chopparol". Tik Australijoje ir Pietinėje Kalifornijoje galima jų rasti. Šie krūmai turi savyje tokio skystio, kaip kuras. Jei jų krūmą padegsi, tai tas skystis išsilieja ir dega kaip alyva.

Aplink mus visi kalnai yra pajudavę nuo degusių arba nuo pelenų. Jau kelios dienos pūčia karštas vėjas iš dykumų. Tai karštis nepasakomas. O tas vėjas pūčia žiežirbas ir ugnį nepaprastu greičiu. Jau 500,000 akrų yra išdegtę. Sudėgusių namų skaičius taip pat labai didelis. Mūsų Camarillo miestely ant stogų sulipę žmonės laisto vandenį, kad žiežirbos jų nepadegytų. Nors mūsų miestely yra saugiau, negu kitur, bet pelenų visur pilna.

Vieną dieną visai negalėjome naudotis maudymosi baseinu, nes jo vanduo buvo kaip juoda sriuba. Kelią, kuris eina palei jūrą nuo mūsų iki Santa Monicos, visai uždarė, nes tenai kalnai degė labiausiai. Ugnis net perėjo kelią ir sudėgino namus ir augalus prie pat jūros.

Šeštadienį čia buvo blogiausia. Atrodė kaip pasaulio labalys. Visas dangus buvo juodas nuo pelenų ir dūmų. Net buvo galima pro tą juodą uždangą žiūrėti tiesiai į saulę. Apie antrą valandą po pietų atrodė tikras saulėlydis. Tokia raudonai gelsva šviesa buvo viskas apšvieta. Žmonių visai nebuvo matyti, ir tylą kaip kapinės. Tik pelenais snigo.

Tą rytą mes važiuavome į Los Angeles apsipirkti. Iš abiejų pusių greitkelio buvo matyti ugnis, gi toliau pavaižiavus net ir telefono stulpai degė. O grįžę po pietų kaip į verdantį puodą nusileidome.

Dabar ugnis susijungė beveik ištisai nuo mūsų iki Meksikos rubežiaus. Žmonės sako, kad tai pats didžiausias miškų ir krūmų gaisras visoje Kalifornijos istorijoje.

Bet dabar jau viskas apdegę, tai ir pavojus sumažėjo, nors kitur dar dega, kaip ir čia pradžioje.

Šį rytą atėjė į darbą radome ant stulpų, grindų ir kitur apie pusę colio pelenų. Tai vaikščiojome juodi, kaip kaminkrėčiai.

yra primirę kaikiuriuos leidinius, nežino, kam jie yra skirti... Jie vaduojasi šūkiu "Kiekvienai šeimai dienraštis".

Todėl, esą, daugiausia prenumeratorių turi rajoniniai laikraščiai. Joniškėčiai sako, — toliau tęsia "Lit. ir Menas", — kad jų laikraščio kaikiurios šeimos užsprendžia po du egzempliorius...

Pavergti lietuviai džiangiai, girdėdami laisvą žodį per Tautos Fondo lėšomis išlaikomą radijo programą. Tautos Fondas laukia Tavo aukos tam darbui.

NORI IR ERDVĖJE BENDRADARBIAUTI

Iki šiol šio toks JAV ir Sovietų bendradarbiavimas vyko tik žemėje, keičiantis diplomatų skirtingomis nuomonėmis, vienu kitu mokslininku, menininku, o karštais — net keiksmažodžiais ir šnipais. Bet jau seniai amerikiečiai kelia ir erdvėje bendradarbiavimo klausimą. Savo laiku buvo siūlyta sovietams rengti bendrą kelionę į mėnulį, bendrai gaminti erdvėlaivius ir kt., bet visa tai buvo rusams nepriimtina, nes vis tikėjosi jie pirmi nusikristi į mėnulį.

Dabar JAV pasiūlė abiem šalim suderinti savo erdvėlaivių gamybą taip, kad nelaimės atveju, astronautams likus negrįžtamai erdvėje, betkurios šių dviejų šalių erdvėlaiviai galėtų prie jų prisijungti ir juos išgelbėti.

Tas reikalas sudomino ir sovietus. Numatoma net ir bendra mokslininkų konferencija tam klausimui tirti. Bet ir čia atsirado kliūtis... Sakoma, kad sovietai vargu sutiks ir čia bendradarbiauti, nes tada reikės išduoti amerikiečiams ir kaikiurių savo erdvėlaivių konstrukcijos paslaptį, ko jie nenori daryti.

KĄ ZADA ATEITIS?

JAV statistikos biuro direktorius George H. Brown pranašauja, kad per ateinančius 15 metų JAV-se ko kio nors nepaprasto gyvenimų padidėjimo nereikia laukti, nes jau dabar gimimų skaičius pastovus ar net kaikiur sumažėjęs.

Kadangi senesnių žmonių bus didesnis procentas, tai manoma, kad ir pasipriešinimas naujovėms padidės, nes vyresnieji yra didesni ir kietesni konservatoriai.

Vidutinės šeimos pajamos, kurios dabar \$8,000, 1985 m. busiančios \$15,000.

Apie pusę visų gyventojų tada gyvens užmiešiuose, o miestų centruose, negrai sudarys trečdali visų miestų (dabar jų yra penktadalis).

Studentų skaičius nuo dabartinių 7.3 mil. pakils iki 11.5 milijonų.

Prie tų pranašysčių komentatoriai dar juokais prideda, kad, nusikaltimams augant dabartiniu procentu, tada vyras taip bijos savo žmonos, o žmona savo vyro, kad, eidami miegoti, kiekvienas nešis pizamos kišeniuje po revolverį...

HITLERIO PARAMA PRIEŠAMS

Antrojo pasaulinio karo metu Amerikoje buvo išleista žinomoji Hitlerio knyga "Mein Kampf", kurioje yra dėstoma nacių ideologija ir jų karo tikslai. Ta knyga buvo čia laisvai parduojama, bet už ją gautos pajamos ejo į JAV valstybės išdą ir skiriamos kovai prieš Hitlerį ir nacizmą.

Viršuje — greitkely prie Springfield, Mo., 100 pėdų duobė, kuri išmušė 21 tona sprogusio dinamito. Dinamitas buvo vežamas sunkvežimyje, į kurį kažkas šovė, ir dėl to įvyko sprogimas. Žuvo vairuotojas. Apačioje — trys suimti asmenys, įtariamai pasikėsintojai.

ZURNALISTO TALKA IR AUKA

Neseniai išėjo Lietuvių žurnalistų S-gos centro valdybos leidžiamas ir Vytauto Alanto redaguojamas neperiodinio biuletenio "Pranešėjo" penktasis numeris, savo įvairumu pralenkęs visus kitus.

Tarp kitų straipsnių jame yra ir Br. Railos — žurnalistų talka ir auka visuomeninėms organizacijoms. Jis primena, kad mūsų organizacijos nesupranta, kokią didelę pagalbą joms teikia žurnalistai, ir todėl jų nevertina. O reikalauja iš jų labai daug — rašyk, reklamuok jų susirinkimus, banketus ir kitokių renginių... ir už dyką. Joms net ir galvą neateina bent nemokamą bilietą atsiųsti.

Br. Raila rašo, kad reikia ilgesnio aiškinimo, kantrybės ir auklėjimo — įsikinėjimo, kol visos lietuviškosios organizacijos supras, kad spauda yra pirmiausia joms pačioms reikalinga ir spaudos atstovas turėtų būti atitinkamai pagerbiamas bent jau pakvietimu ar nemokamo bilieto suteikimu. Tai nėra jokia malonė ir ne už dyką: spaudos atstovas rašys apie parengimą, gais laiką, taigi atliks tam tikrą darbą.

Bet ir žurnalistams, rašo Br. Raila, reiktų solidariau eiti prie tų klausimų kėlimo ir visuomenės auklėjimo. Jis primena, kad kaikiur žurnalistai jau buvo "sustreikavę" ir nerasė apie tuos renginius, į kuriuos nebuvo gavę nemokamų kvietimų.

Čia tektų pridėti, kad ir Bostone yra tokių organizacijų, kurios naudojasi čionykštės spaudos joms teikiama pagalba, bet nesusipranta tos spaudos paremti. Atrodo, kad jų vadovybės ma-

no, jog laikraštis turėtų joms primokėti už reklamuojamą veiklą ir veikėjų pavardžių skelbimą...

ZUVO DEL NASSERIO

Egipto sostinėje ir kituose miestuose masinės demonstracijos Nasserui mirus ir jo laidotuvių eisenoje spalio 1 d. žuvo 48 žmonės.

GELEZINKELIŲ STREIKO NEBŪS

Praeitą savaitę turėjo įvykti geležinkeliečių streikas, bet tuo tarpu pavyko jo išvengti. Derybos tęsiamos, bet, jeigu iki lapkričio vidurio nepavyks susitarti, streikas dar gali kilti.

NEPAPRASTOS VIETOS

Karščiausia vieta žemėje — 136 laipsniai — yra San Luis Potosi, Meksikoje.

Salčiausioji vieta — 94 laipsniai žemiau nulio — yra Verchojansko srityje Sibire.

Sausiausia vieta — Čalama Čilėje, kur niekada nelyja.

\$10,000 paskirta tam, kuris duos informaciją, padedančią surasti šitos 5 metų mergaitės Jennifer Noon iš New Haven, Conn., žudiką. Mergaitės lavonas buvo rastas miške netoli Hamdeno, Conn.

LABAI IDOMŪS ATSIMINIMAI

Atsiminimus visuomet įdomu skaityti, todėl siūlome įsigyti šias mūsų žinomų žmonių gyvai parašytas atsiminimų knygas:

LIETUVOS VYČIO PEDAŠAKAIS. Juozo Strolgos įdomūs 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl., kaina \$2.00.

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE. Sibiro kankinės Stefanijos Rūkienės tremties atsiminimų atsiminimų I tomas, 443 psl., kaina minkštai viršeliais \$5, kietais \$6.

Viktoras Biržiška, DĖL MŪSŲ SOSTINĖS. atsiminimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštai viršeliais \$2.50, kietais—\$3.75.

KONTRŽVALGYBA LIETUVOJE. Jono Budrio atsiminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

PASKUTINIS POSEDIS. Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ. Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75.

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULEJ. Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais viršeliais kaina \$3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, minkštai \$2.50.

LIETUVA BUDO. Stepono Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina\$2.00

TAU, LIETUVA. Stepono Kairio, 480 psl., kaina\$2.00

DIENOJANT. Kipro Bielino, 464 psl., kaina.....\$2.00

PENKTIEJI METAI. Kipro Bielino, 592 puslapių, kaina \$2.00

ATSIMINIMAI IR MINTYS. Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina\$2.

ATSIMINIMAI IR MINTYS. dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl. kaina \$5.

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ ATSTATANT. Rapolo Skipičio, 440 puslapių, kaina\$5.

DANGUS DERESYSE. — 1918-1919 m. išgyvenimai, parašė Juozas Švaistas, 325 psl., kaina minkštai viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

ZVILGSNIS Į PRAEITĮ. K. Zuko, 476 psl., kaina \$5

VYSKUPO P. BUCIO ATSIMINIMAI. I tomas, 320 psl., kaina \$3.50, II tomas 282 psl., kaina \$3.50.

SIAUBINGOS DIENOS. 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapčinskas, 273 psl. kaina \$3. SIAURUOJU TAKELIU. K. B. Kriaučiūno, 178 psl., kaina\$2

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ. Petronėlės Liūdžiuvienės, 88 psl., kaina\$1.

GYVENIMO VINGIAIS. dr. P. Kalvaitės-Karvelienės, 360 psl., kaina ..\$3.50.

KĄ LAUMES LEME (apie Salomėją Nėrį), Petronėlės Orinitaitės, 234 psl., kaina\$3. **NEPRIKLAUSOMA LIETUVA.** R. Skipičio atsiminimų II tomas, 476 psl., kaina \$7.00.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Ei, Maik, ar tu skaitai tą gromatą, ką A. Leonas tau parašė?

— Skaiciu.

— Nu, tai ką tu jam pasakysi?

— Nieko.

— Kodėl?

— Todėl, kad jis niekus rašo. Be to, jis bijosi savo pavardę pasirašyti. Su slapukais niekas nesiginėja, tėve. Te jis rašo, ką tik nori. (A. Leonas yra tikra to laiško autoriaus pavardė. Red.).

— Ale jis sako, kad tu komunizmui pataikauji.

— Jis serga komunofobijos liga, tėve. Jam visur vaidenasi komunizmas, kaip davatukai bedievėybė. Yra tokių ir amerikiečių tarpe. Neseniai buvo toks senatorius McCarthy, kuris net ir prezidentą Eisenhowerį kaltino komunizmu. Dabar tokį "pavojų" Amerikai skelbia plačiaaburnis Agnew ir fašistinė birčninkų sąjunga. Tai yra politinių fanatizmo apakę žmonės. Jie bijosi komunizmo ir kitus baugina tokiu pavojumi, kokio iš tikrųjų nėra. Jie nežino net komunizmo ideologijos.

— O tu žinai?

— Aš, tėve, žinau.

— Nu, tai tu komunistas.

— Tėve, aš gerai žinau Budo mokslą, bet aš ne budistas. Aš žinau ir judaizmą, bet aš ne žydas. Žinau ir mormonų tikybą, bet aš ne mormonas. Tai kodėl aš tu rečiau būti komunistas dėl to, kad žinau komunizmo ideologiją?

— Olrait, Maik, jeigu tu tą ideologiją pažįsti, tai išvirozyk ją ir man. Koman!

— Šiandien, tėve, aš neturiu tiek daug laiko. Galiu tik trumpai pasakyti, kad komunizmas ir komunistai yra du atskiri dalykai. Komunizmas yra ideologija, toks visuomeninis mokslas, o komunistų politika yra tam tikra taktika, kurią diktuoja sąlygos. Bet kitąsyk galėsim pakalbėti apie tai plačiau.

— Bet pasakyk, ar ne teisybė, kad komunizmą Leninas išpėrėjo iš Markso kiau-

sinio?

— Tai yra tokia "teisybė", tėve, kaip ir ta pasaka, kuri sako, kad pasaulį dievas Perkūnas išpėrėjęs iš gaidžio kiaušinio. Juk žinai, kad gaidžiai kiaušinių nededa. Nededa kiaušinių ir žmonės, o Marksas juk buvo žmogus, ar to nežinai?

— O kas jį gali žinoti, Maiki? Jis buvo visas plaukais apžėlęs, kaip Amerikos ypiai.

— Kristus, tėve, taip pat buvo apžėlęs. Turėjo barzdą ir Smetona, bet kiaušinių nedėjo.

— Nu, tai galim ant to užbaigti, Maiki. Verčiau pasikalbėkime apie tai, kas dedasi ant balto svieto. Ar žydu vaina dar neprasidėjo?

— Jeigu ji prasidės, tėve, tai ji bus ne vienu žydu.

— Jes, Maiki, aš tą žinau. Juk ir šventose knygos yra parašyta, kad vienas žodis — ne daina, o vienas žydas — ne vaina. Ale jeigu prie žydo pridėsi kokį arabą, tai jau tada lukaut! Bus drapiežna draka, Maiki.

— Vienas arabas, tėve, taip pat nesukels karo. Jeigu tenai kils karas, tai ir Amerika su Rusija galės susi kirsti.

— Vot, Maiki, tas tai mano dūšiai neduoda pakajaus. Kaip tu rokuoji, kad tokia batalija galėtų pasibaigti — ar mūsų Ameriką atsilaukytų prieš Rusiją?

— Aš, tėve, antraip klausimui statyčiau.

— Olrait, išvirozyk, kaip tu jį statytum?

— Mano klausimas būtų: ar sovietai galėtų atsilaukyti prieš Ameriką?

— Tai tu rokuoji, kad sovietai neturėtų gana sylos?

— Karui, tėve, reikia ne tik "sylos", bet ir gero pasiruošimo; o Amerika geriau tokiame konflikte pasiruošusi, negu Rusija.

— Ale Amerikos gazetose rašo kitaip, Maiki. Nėra tos dienos, kad jos nerašytų apie sovietų galybę. Stačiai gąsdina, kad submarinai neršė neršia Amerikos pakraščiuose ir gali apspiaun- dyt Dėdę Samą bombomis

Kanados pusėn akis pasukus

(Tęsinys)

Toronto spauda ir lietuvių knygynas

Nors Toronto ir senas miestas, bet švarus. Kiekvieną rytą nešvarios gatvės net nuplaunamos. Lietuvių centras yra apie Dundas gatvę. Čia iš mažo prie parapijos klebonijos priestato iškeliauja kas savaitę Tėviškes žiburiai. Rūsyje kala linotipai, viršuje redakcijos ir administracijos kambariai. Čia dirba St. Prakapas, sa- vanoris kūrėjas Jakimavičius ir kiti. Redaktorius yra kun. Gaida, jo padėjėjas Vyt. Kastytis ir eilė kitų skyrių talkininkų. Kun. Gaida tvirtina, kad laikraštis, labai taupydamas, išsiverčia. Atšventęs 20 metų sukaktį, j ateiit žiūri viltingai.

Lietuviško radijo vedėjas J. Simonavičius mane nuve- žė į Priskelimo parapijos centrą. Ten pasitiko smar- kus pranciškonas tėvas Si- monavičius, kuris aprode vi- są centrą.

Tai puikūs pastatai. Jie pralenkia Chicagos Jauni- mo Centą. Užsukome į Pa- rapijos kredito banką. Čia sekr. J. Dvilaitis supazindino su banko veikla. Bankas taupytojams moka net 8%. Kvietė ir Chicagiškius tapti to banko nariais ir jame tau- pyti ir kodėl ne? Juk Chica- goje už taupomus pinigus tiek palūkanų nemoka. Ban- ke dirba ir ekonomistas V. Varanavičius, pažįstamas iš Anglijos laikų. Kai tėvas Si- monavičius mane nuvedė į parapijos sales, parodė lie- tuviškų knygų knygyną, bu- vau sujaudintas, nes tokio viešo knygyno Chicagoje neturime. Jame esą per 2,000 knygų.

Parapijos pastatuose yra ir Kanados LB centro rasti- nė. Priskelimo parapijoje

iš po vandens. Ar tai nebai- su?

— Bet ar tėvas žinai, ko- dėl Amerika yra taip baugi- nama rusiškų bauba?

— Nu, o kodėl gi?

— Ji bauginama, kad kongresas nesigailėtų pinigų naujiems ginklams ir kad žmonės neprotestuotų prieš karą, kai vieno nepabaigus, valdžia ruošiasi kitam. Tai yra Pentagono propaganda, tėve.

— Maiki, Amerika karo nenori, ale turi ruoštis, kad komunistų Rusija mus neuž- pultų. Pentagono špiegais jau sužinojo, kad Kubos pa- krašty rusikai suka slaptą lizdą savo submarinams. Ir tuo pačiu laiku Maskvos spūtnikai skraido ne tik ap- link žemę, ale ir aplink mė- nulį. Ir ne tik skraido, ale stačiai be žmogaus nusilei- džia ant mėnulio, paima ko- kį kalną ir parsiveža į Rusi- ją. Nu, tai kaip tu rokuoji, ar čia baikos? Ne, Maiki, čia re baikos. Čia didelis pavojus! Šimtas tokių aitvarų ga- li nušluoti visą Ameriką. Ir jų nenušausi, ba ne žmogus juos keravoja. Nusileis, pa- griebis kokį generolą — ir pašvilpk jiems. Gali ir pre- zidentą pagriebti, gali iš- klynyt visa Vašingtoną. O ką tu su tokiais!

— Nesijaudink, tėve, ne- sijaudink. Mūsų prezidentui tokio pavojaus nėra.

— Okei, Maik, gudbai!

yra kun. Jurkšo vedamas choras. Be jo, yra dar du chorai ir įvairių kitų organi- zacijų.

Lietuviškam radijui 20 metų

Jo vedėjas Simonavičius sakė, kad ateinančių metų pradžioje radijas minės sa- vo 20 metų sukaktį. Jis daug jėgų išaikvojo keliaudamas radijo stotis prabilti Toron- to ir apylinkės lietuviams lietuvišku žodžiu, duoti pro- gos jiems pasiklausyti lietu- viškos muzikos ir dainų. Reikia stebėtis, kad jis su- geba išlaikyti 6 valandų sa- vaitinę programą. Vykstant Kanados krašto didžiulei parodai, jis savo programas transliavo iš parodos per CHI FM 101 KC. Jų klausė- si tūkstančiai lietuvių paro- dos metu ir kanadiečiai. Du kartus jis transliavo ir pasi- kalbėjimą su manimi įvai- riais klausimais. Programos laikas — nuo 4 iki 5 val. po pietų, o trečiadieniais nuo 7 iki 8:15 val. Taigi laikas nėra labai patogus. Ieško- ma patogesnių valandų, bet tokių surasti Toronto radijo stotyse sunku. Kurį laiką jo programa buvo transliuoja- ma iš Niagara Falls.

Kanados provincijų parodoj

Nuo rugpjūčio 20 d. iki rugsėjo 8 d. vyko didžiulė 10 provincijų paroda. Žmo- nių suplaukdamo kasdien tūkstančiai. Visai parodai apžiūrėti reikėtų kelių die- nų laiko, todėl aš tik prabė- gom pamaciau, kas ten buvo rodoma. Kanada tikrai ve- jasi JAV. Jos laukia graži ateitis. Juk jos plotas dides- nis už JAV, o gyventojų tik 20 milijonų. Ji turi daug vi- sokių turtų: aukso, anglies, uranijaus, naftos ir kt., bet tie turtai dar mažai naudoja- mi.

Parodoje teko užėti ir į imigracijos skyrių, kur dirba lietuvaitė. LB veikėja, poetė Laima Švaigždaitė. Ji per vasarą dirba, o žiemą studi- juoja teisę ir netrukus ją baigs.

Rugpjūčio 22 d. parodoje buvo Pabaltiečių diena, ku- rios programoj dalyvavo lie- tuviai, latviai ir estai.

Atgal į namus

Dar aplankėme Paramos kooperatyvinį banką, ku- riam vadovauja dar Lietuvo- je žinomas kooperatininkas Smilgys, apžiūrėjom žymes- nes istorines vietas ir tarėm sudev Torontui.

Toronto lietuvių domėjo- si mūsų gyvenimu. Jie kvie- tė įamžinti jų veiklą filme. Lietuvių televizijos valdyba tikrai turėtų daug gražių programų iš Toronto pa- dangės.

Visiems acių ir iki kito karto!

Balys Brazdžionis

Dainininkė Janis Joplin, kuri savo priklausymu gerkliniu balsu žavėjo minias jaunimo, rasta negyva savo bute Hollywoode. Ji gerdavo alkoholi kvartomis ei- dama į sceną.

Abraham Herschkovitz (atsegtais marškiniais) ir jo žmona, vedami į kulejimą New Yorke, nes, jiems rengian- tis skristi į Londoną, tarp lėktuvan nešamų jų daiktų bu- vų rasta 1 revolveriai ir viena bomba.

35 BIL. DOL. NUOSTOLIŲ

Žmogus paprastai nori vis daugiau uždirbti, pigiau pirkti, daugiau sutaupyti ir geriau gyventi, o kartais pats sau prisidirba didelių nuostolių, kurių būtų buvę galima išvengti. Stai jis per savo apsilėidimą užteršė o- rą, vandenį ir visą aplinką. Specialistai apskaičiavo, jog dėl to turime per metus net 35 bilionus dolerių nuosto- lių, iš kurių 7 bil. tenka su aplinkos užtersimu susijusių ligų gydymui, 25 bil. dėl li- gos nustojama uždarbio ir bil. dol. išleidžiama kom- pensacijoms ir sveikatos at- statymui tų, kurie dėl to už- tersimo nukentėjo.

TIKRASIS KUBOS
VALDOVAS

Castro vadiname Kubos diktatorium, bet iš tikrųjų Castrą ir Kubą valdo rusas Aleksander Soldatov, buvęs Sovietų S-gos ambasadorius Londone. Jis knotoriluoja finansus ir alyvą.

ISIGYKITE "ATSITIKTINIO KAREIVIO UŽRASUS"!

Ką tik išėjo iš spaudos JONO JANUŠKIO atsimini- mai "ATSITIKTINIO KAREIVIO UŽRAŠAI", 127 psl. knyga, iliustruota, kaina \$2.00.

J. Januškis buvo vienas mūsų įžymiųjų žurnalistų. Jis ilgus metus redagavo ir Keleivį. Savo užrašuose jis įdo- miniai pavaizduoja Prancūzijos svetimiečių legiono kareivių gyvenimą II pasaulinio karo metu ir to karo nuotaikas Europoje. Be to, knygoje yra trumpa J. Janušio biogra- fija, Pr. Šveikausko, St. Kairio ir Ant. Gustaičio rašiniai.

Naujiųjų bendradarbių Jurgis Jasinskas rugsėjo 2 d. laidoje apie tą knygą šitaip rašo:

"Jono Janušio 'Atsitiktinio kareivio užrašai' yra labai vertingas įnašas mūsų rašytojų ir žurnalistų me- muarinę literatūroje. Knyga gerame popieriuje ir aiškiu stamboku, labai lengvai įskaitomu šriftu. Knyga pajai- rinta paties autoriaus, jo tėvų, giminių ir jo bendradarbių nuotraukomis."

JUODOJO PASAULIO SUKILIMAS

Ką tik išleista knyga, kurią parašė St. Michelsonas. Joje kalbama apie tai, kas yra to juodojo pasaulio rasė, kodėl ir kokių būdų ji buvo paversta, kodėl ji ilgai tylėjo, kodėl sukilo ir t.t. Visi šitie ir kiti susiję su juodąja rase klausimai šiandien yra opūs, todėl įsigykite šią knygą. Jos kaina tik \$2.00.

Ką tik gavome:

Nemunas teka per Atlan- tą, Vytauto Alanto 5 nove- lės, 263 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.00, kietais \$3.50

Mūsų mažoji sesuo, Anta- no Vaičiulaučio apysaka, 104 psl., kaina minkštais virše- liais \$2.50, kietais \$3.00.

The Forest of Anykščiai, Antano Baranauko lietuviš- kas tekstas su Nado Raste- nio angliškų vertimu ir Juo- zo Tininio įvadu, 61 psl., kaina \$3.00.

Lietuvių pasakos, parašė Herman Sudermann, išver- tė V. Volertas, 132 psl., kai- na \$3.00.

Aitvarai ir giria, Jurgio Šliaudos romanas iš partiza- nų veiklos, 254 psl., kaina \$4.50.

Poezijos pilnatis, Bernar- do Brazdžionio poezijos rinktinė, kurioje sutalpinti visų jo poezijos knygų ge- riausieji kūriniai. Knyga iš- leista labai puošniai, 592 psl., kaina \$10.00.

Vilnius lietuvių liaudies dainose, (su gaidomis), pa- rengė Gražina Krivickienė- Gustaitytė, 394 psl. kaina \$5.00.

Atsitiktinio kareivio už- rašai, Jono Janušio atsimi- nimai iš Antrojo pasaulinio karo laikų Europoje, 127 psl., kaina \$2.00.

Prisiminimų fragmentai, parašė Kazys Musteikis, 126 psl., kaina minkštais virše- liais \$2.50, kietais \$3.15.

Išdžiūvusi lanka, 18 nove- lių, parašė Aloyzas Baronas, 224 psl., kaina \$4.50.

Tūbeto gaidžio metal, romanas, parašė Kazimieras Barėnas, 438 psl., kaina kie- tais viršeliais \$3.75, minkš- tais \$3.15.

Numizmatika, parašė Jo- nas Karys, 340 psl. kaina — \$15.00.

Juodojo pasaulio sukili- mas, parašė Stasys Michel- sonas, 127 psl., kaina \$2.00.

Elegiški Stepono Kolupai- los niekintojai, parašė Ksa- veras Kaunas, 52 psl., kai- na \$1.00.

Kritusieji už laisvę, II to- mas, parašė Vladas Ramo- jus, 195 psl., kaina \$4.00.

Rugsėjo šėitadienis, pre- mijuotas romanas, parašė Birutė Pūkelevičiūtė, 237 psl., kaina \$5.00.

Meilė dvidešimtajame amžiuje, parašė Petras Man- deikis, 273 psl., kaina \$5.00.

Be namų, premijuota a- pysaka, parašė Andrius No- rimas, 200 psl., kaina \$3.50.

Vincas Krėvė savo lai- kuose, parašė Vincas Ma- ciūnas, 49 psl., kaina \$1.00.

Dialogas su kraštu, Aki mirksnių kronikos, antrą knygą, parašė Bronys Raila, 560 psl., įrišta, kaina \$7.00.

Nemarioji žemė, Lietuva pasaulinės poezijos posmuo- se, sudarė Alfonsas Tiuoma, 176 psl., kaina \$5.00.

Poilsis ant laiptų, Vytauto Karoso eilėraščiai, 50 didė- lio formato puslapių, kaina \$4.00.

Diena prie ežero, Aloyzo Barono eilėraščiai mūsų ma- žiesiems, Nijolės Vedegytės- Palubinskienės iliustracijos, 10 psl., kaina \$3.00.

Rimai ir Nerimai, Vaiž- ganto, 55 psl. kaina \$2.00.

Tiesiant kelią Lietuvos nepriklausomybei, Vaižgan- to straipsniai, 40 psl., kai- na \$1.00.

Lietuvos Vyčio pėdsakai, Juozo Strolios 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl., kai- na \$2.00.

MOTERŲ SKYRIUS

Gedimino laišakai

(Tęsinys)

Mindaugo laišakai atskleidžia šio kunigaikščio didelę pastangą įtikinti Vakarų Europą, kad Lietuva, nors ir nekrikščioniška, bet nėra koks laukinis kraštas, kuris nevertina Vakarų civilizacijos ir kultūros, o priešingai, — ji trokšta su Vakarais gyvų prekybinių ir kultūrinių ryšių, yra tolerantiška krikščionių tikėjimo atžvilgiu, ji leidžia laisvai dirbti padorių ordinui vienuoliams, stato bažnyčias, leidžia žmonėms laisva valia krikštintis ar krikščionių tikėjimo skelbėjams juos krikštinti. Jis stengiasi parodyti, kad Lietuva yra svetinga visiems kitataučiams, netgi jiems dosni, jeigu tik jie turi gerų tikslų ir yra patys padorūs. Tais laiškais Gediminas norėjo išsklaidyti Vakarų Europoje kryžiuočių skleidžiamą prieš Lietuvą melo propagandą, kurioje lietuviai ir jų vadai tevaizduojami žudikais, krikščionybės naikintojais, bažnyčių degintojais.

Šiandien eiliniam skaitytojui gali sukelti kankurių abejonių pats Gedimino laiško stilius. Kaip tai galėjo būti, kad Gediminas, būdamas pagonis, galėjęs rašyti tokius "dievobaimingus" laiškus, vartodamas išsireiškimus "Dievo malonė", "Viešpaties Jėzaus Kristaus laiminimas", "apaštališkasis Viešpats" ir pan. Bet reikia atsiminti, kad tuos laiškus rašė Gedimino dvare ar prie jo gyvenę vienuoliai, o pats Gediminas jiems tik savo mintį, tik laiško turinį nupaskodavo. Be to, tie laišakai buvo skiriami popiežiui ir kitiems krikščioniškiems vadams, taigi negalėjo būti išmarginti kokiais Perkūno, Pykuolio ar laumių vardų papuošalais. Jie rašyti taip, kad juos suprastų krikščionys.

Gedimino geriems norams suprasti ir įvertinti paskaitykime dar vieną kitą ištrauką iš

1323 M. SAUSIO 25 D. GEDIMINO LAIŠKO, RAŠYTO LIUBEKO, ZUNDO, BREMENO, MAGDEBURGO KELNO IR KITŲ MIESTŲ PILIECIAMS.

"...Šiuo savo laišku duodame žinią tiek čia esantiems bei nesantiems, tiek būsimoms kartoms, kad mes nusiumtė mūsų pasiuntinį su mūsų laišku apaštališkajam Viešpačiui ir mūsų šventajam Tėvui dėl krikščionių tikėjimo priėmimo ir žinome jo atsakymą; taip pat laukiame su dideliu nekantrumu kiekvieną dieną jo legatų; todėl jie pas jus atvyks, suteikite jiems pagalbą ir su pagarba praleiskite pas mus. Mes esame pasiryžę panašiu ar svarbesniu atveju laikyti save skolininku, nes žinokite, kad ką tik jiems gero padarėte, mums padarėte.

"(Mes kviečiame) vyskupus, kunigus, bet kokio ordino vienuolius, jei tik jų gyvenimas neydingas, koks tu, kurie stato vienuolynus, (bet) pasiima gerų žmonių aukas, o paskui jas pardavinėja ir prirenka (tokių) tą savo valstybę ("jūs gi padarėte ją plėšikų landynę") — (taigi) išskiriate tokius, nes jų draugystė mums nebus priimtina.

"Be to, kiekvienam geros valios žmogui atidarome (savo) kraštą, valdas ir (visą) karalystę.

"Riteriams, ginklams, pirkliams, gydytojams, kalviams, račiams, kurpiams, kailiadirbiams, malūnininkams, krautuviniams ir (kitiems) bet kokiems amatininkams — šiems visiems išvardintiems (žmonėms) mes norime paskirti žemės kiekvienam pagal jo poreikį.

"Tie žemdirbiai, kurie norės atvykti, darant metų tdirba mūsų žemę be mokesčio. Pirkliai teatvyksta ir išvyksta laisvai, be jokių rinkliavų ir maitų, visai be jokių kliūčių.

"Jei panorės pasilikti riteriai ir ginklėnai, juos apdovanosi pajamomis ir valdomis, kaip dera.

"Kas kliudys minėtųjų (nuostatų) vykdymą ir net darys kliūčių vykstantiems susipažinti su aukščiausi išdėstytais dalykais, tie akandžiai bus užaugę; jie nežino, kad toks įžeidimas daromas ne jiems, bet mūsų karališkajai didybei.

"Juk nuo šio meto mes norime niekam nedaryti žalos, bet visiems suteikti pagalbą ir sutvirtinti amžiną sąjungą taiką, brolybę ir tikrąją meilę su visais Kristaus tikinčiais."

Sis Gedimino kvietimas pasiekė kaikurio pageidauto tikslo. Į Lietuvą atvyko nemažai pirklių, amatininkų, vienuolių, kuriems buvo pristatyta bažnyčių. Bet tos "amžinosios taikos ir brolybės" su krikščioniškuoju pasauliu dar šimtmečius nebuvo. Kryžiuočių užpildinėjimai ir intrigos niekias vertė Gedimino gerus norus. Vėliau, net ir priėmus Gedimino įpėdiniam krikščionybę, Vakarų krikščionys vokiečiai žudė Lietuvą kardu, krikščionys lenkai sukybėmis ir infiltracija, Rytų krikščionys rusai Lietuvos žemių grobimu, ir taip ligi tragiško mūsų istorinės valstybės galo. Ir tai vyko ne tik dėl to, kad Lietuva pervėlė pirmą krikščionybę, bet ir dėl to, kad, išsiplėtusi ligi Juodųjų jūrų, pradėjo iš vidaus skilti ir byrėti, svetimųjų įtakos nuodijama, bajorų luomo išpardavinėjama.

Chuck Hill iš Stevenville, Mich., kuris neteko abiejų kojų Vietname minai sproguos, ir jo žmona Nancy, gailėtingoji sesuo iš Chicago. Jie dabar medaus mėnesį praleidžia Jacksonville, Fla., ir yra to miesto garbės svečiai.

Henrikas Nagys

RUGSĖJO ELEGIJA

Netikėjom nei vienu žodžiu — žydi upėj akmuo — o kalbėjome visą naktį, kol atėjo ruduo ir ūkanom uždengė sodą — kiekvienas skiemuo dar aidė žolėj vakaryktėj, ir krenta vanduo į slėnį ir nuneša tavo ir mano veidą.

Zinojome — laimės nėra: tirpsta sniego balandžiai. O abu pražiūrėjome akis, kol atėjo ruduo ir sutrupino tinklą stiklinį — už jo tebesklando erškėtuose paukčių iešėliai ir krenta vanduo į slėnį ir nuneša tavo ir mano vardą.

Zinojom — diena trumpa. Tik naktis begalinė. O gyvenome, lyg nemirtingi, kol atėjo ruduo ir sudegino pasakų miestą — karietą auksinę užklojo pilki pelenai, ir krenta vanduo į slėnį, nunešdamas tavo ir mano žodžius.

Dabar tikime žodžiu kiekvieno — sutrupėjo akmuo — tavo veidą pamėčiau, plaukus, akis, nes atėjo ruduo ir ūkanom uždengė viską — kiekvienas skiemuo dar aidė žolėj vakaryktėj, ir gailiai aidė vanduo, plaudamas įaltį ir tuščią slėnį.

(Iš Lietuvos Rašytojų Draugijos premijuotojo Henriko Nagio eilėraščių rinkinio "Broliai balti aitvarai", kuris už \$5.00 gauramas Keleivio administracijoje)

Kaip taurelė apgauna žmogų

Visame pasaulyje plinta alkoholis. Avarijos, sužalojimai skrandžio, širdies, plaučių susirgimai, tuberkuliozė, honorė, nervų uždegimas ir psichinės ligos — štai mūšiniai girtuoklytės palydovai.

"Niekis — pasakysit: — Reikia gerti protingai, ir nieko nebus." Deja! Ar galima protingai gerti tai, kas neišvengiamai aptemdo protą? Juk alkoholis, esantis aluje, vyne ir degtinėje, yra svaigalus, narkotikas. Tai toks "vaistas", kurio net mažas kiekis pirmiausia paveikia nervų sistemos būklę. Dėl to ir geriamas, kad pakistų nuotauka, žmogus pasijustų laisvesnis, linksnesnis. Jau pirmieji alkoholio lašai paralyžuoja jautriausią galvos smegenų dalį — žievę, kuri kontroliuoja žmogaus jausmus ir elgesį. Juo mažiau lieka kontrolės, juo laisviau jaučiasi išgėręs žmogus: užmiršta visus rūpesčius bei pergyvenimus, žodžiu, atsipalaiduoja. Dauguma žmonių moka gerti saikingai: išgerti tik iškilmingomis progomis, ir jų išgėrimai pasihaigia be blogų pasekmių. Žodžiu, jie patys moka naudotis gyvenimo malonumais

ir kitiems jais naudotis ne trukdo. Taip būna, kai geriamas retkarčiais ir su saiku. Visa bėda, kad nėra visų pripažintų, iki kurios išgėrimas laikomas normaliu, ir todėl kiekvienas savaip suprantą saiką. Iškilmingų progų vis daugėja. Net ir sistemingas girtavimas dažnai vadinamas "normaliu išgėrimu". Išgėrimų dažnumas — pagrindinė sąlyga tapti alkoholiu. Alkoholis — ne paveldima liga. Prie alkoholio priprantama. Priklausomai nuo nervų sistemos atsparumo, vieni pripranta lengviau, kiti sunkiau. Didelės reikšmės turi žmogaus charakteris. Jeigu žmogus iš mažens liko neatsparus blogai įtakai, vyresnieji ir draugai jį greit suigundo, jam sunku atsispirti. Jis pamažu pripranta prie kompanijos, prasideda "mėgėjystė". Dar keleri metai jaučiasi išgėręs žmogus: užmiršta visus rūpesčius bei pergyvenimus, žodžiu, atsipalaiduoja. Dauguma žmonių moka gerti saikingai: išgerti tik iškilmingomis progomis, ir jų išgėrimai pasihaigia be blogų pasekmių. Žodžiu, jie patys moka naudotis gyvenimo malonumais

Teisės patarimai

Advokatė dr. M. Šveikauskienė gutiko atsakytį į Keleivio skaitytojų klausimus teismo reikaliais. Tie klausimai turi būti bendri informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdiname šiame skyriaus laiške reikiu pažinti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šio adresu:

Dr. M. Šveikauskas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

Mūsų motinai mirus, maždaug prieš 27 metus, tėvas

priklausio nuo organizmo ir nervų sistemos atsparumo. Vienkartinis išgėrimas — nesvarbu, šimtas gramų ar litras — sudrumsčia nervų sistemos pusiausvyrą net 2 savaitėms. Jei geriamas dažniau, nervų sistemoje kaupiasi pakitimai, ir organizmo reakcija į alkoholių liguistai keičiasi, keičiasi lėtai, bet nebegrįžamai. Kelyje į alkoholizmą žmogus jau nebegali sustoti, o dažniausiai — ir nebe nori. Atsiranda nesveikas potraukis į alkoholį: po nemalonumų, susinervinus, pavargus arba išalkus norisi išgerti, sutikus draugą, pirmas žodis "užėime". Ilgainiui vis dažniau reikia "truputėlį apsisvalginti". Vystosi pripratimas, reikia didesnio alkoholio kiekio, kad būtų pajautas tas pats veikimas. Gerdamas jau nebeužkanda, nes apetitas mažėja. Pasitaiko vis dažniau nusigerti, o kartais ir girtam "nutrūksta filmas". Prasideda nesutariamai šeimoje, bet kompanijoje visada atsiranda pritariamas: "Kam nepasitaiko!"

"Ne tu pirmas ir ne paskutinis"; išgerk, ir bus gerai". Gyvenimas be išgėrimo pradeda atrodyti nuobodus. Vis daugiau progų, vis dažnesnis "reikalas" išgerti". Paragavęs nors taurelę, geriantis užsidega noru pajusti alkoholio veikimą "kaip reikiant", savęs nebekontroliuoja, nes nejunta, kaip svaigsta. Jei anksčiau rytais lausdavosi sveikas, iš pradžių tik retkarčiais, po peršigėrimo, pagiridavo, vėliau vis dažniau serga pagirionis: negali valgyti, jį traukina, jam silpna, esti nedarbingas. Nors į degtinę ir pažūrėti jam būna biauru, bet "gydosi nuo ko apsirgo". Jei pradžioje kažkaip dar "išsivaikšto" iki pietų, vėliau vis sunkiau be atsipalaidavimo, o "betaisydamas sveikatą", žmogus pats nepajunta, kaip vėl "nusiitašo". Prasideda gėrimai po kelias dienas, pradžioje "venčių arba kompanijos poveikyje, o vėliau — ir tiesiog pirmos taurelės įtakos, net ir be kompanijos. Gėrimai trunka vis ilgiau. Visi alkoholikai geria kasdien nors po truputį, kiti kelias dienas, net savaites, negalėdami sustoti. Bet kai sustoja, negeria kelias savaites ar net mėnesius ir nemori gerti, kol neparauga. Paragavęs vėl "užsikabina". Šiai alkoholizmo stadijai būdinga, kad žmogus išgėręs darosi jau nebe toks, koks būdavo anksčiau — pasidaro priekabus, nervingas, linkęs įžeisti kitus.

(Pabaiga kitame numery)

sudarė testamentą pas advokatą. Pagal tą testamentą, man, vyriausiam sūnui, buvo paliktas tėvo ūkis (farmas), mano jaunesniam broliui — gretimame miestelyje tėvo turimi namai ir keletas tūkstančių paskolos laktų (bonds). O mūsų seseriai — \$18,000 tėvo turimų santaupų. Būvo ilga laiką. 1955 metais tėvas vėl sumanė vesti. Vedė "dy-pukę", iš Vokietijos atvykusią.

Ta, matyti, Lietuvoje buvo didelė pora, nes mėgsta plačiai gyventi. Ji tuoj pakaitė visus baldus, priprko visokių nereikalingų daiktų, pirkė naują automobilį. Tėvas, kaip mažas vaikas, su viskuo sutinka. Ko ji nori, to iš tėvo išprašo. Mūsų ji iš pat pradžių nemėgo; net vaikai — tėvo vaikiai — nėra mielai priimami. Nors tėvas savo vaikais visuomet labai mylėdavo, dabar nebeturi jiems laiko.

Prieš metus sužinojom, kad tėvas iškeitė savo "bonds", ir tik dabar sužinojom, kad jis rengiasi parduoti miestelyje turimus namus. Jie dabar ypatingai plačiai pradėjo gyventi. Žiemos mėnesius praleidžia Floridoje, o vasarą ūkyje nebeįeina, reikia važiuoti į Kanadą ir visus pinigus praisvilpti.

Sužinojome, kad tėvas prie savo seno testamentą yra padaręs priedą, kad jis žmonai palieka vieną trečdali visą savo turto.

Nors nežinome, kiek to turto dabar beliko, bet manom, kad reikia ką nors su tėvu daryti. Gal jį reikia pripažinti protiškači nesveiku? Kas tada atsitiktų? Kas valdytų turą? Ar tai sunku būtų padaryti? Ar mes, broliai, turime kreiptis į advokatą? Ar tėvas suplukes nutars iš viso mums nieko nebepalikti? Ar jis gali tai padaryti?

Labai prašome mums patarti.

Brolii turi tris vaikus, aš — keturis, sesuo — du. Tėvo antroji žmona vaikų neturi.

Sūnūs

Massachusetts,

Atsakymas

Tamstų tėvui antrą kartą vedus, jo seniau sudarytas testamentas nustojo galios (revoked by law). Jei vėliau, sudarydamas "condicil", jame įrašė klauzulę, kad testamentas pasilieka galioje savo pakeistoje formoje, tada Tamstų tėvas turi galiojantį testamentą.

Tėvui mirus, jo našlei (dabartinė žmona) priklausys trečdalis tėvo palikto turto. Tas faktas nepriklauso nuo to, ar testamente yra jai kas užrašyta, ar ne. Ji visuomet galėtų atsakyti

ti jai testamentu paliekamos dalies ir reikalauti įstatymų jai pripažįstamos dalies, Tamstų atvejų — trečdaliu. Tai vadinasi "statutory share", ir to testamentu būdu pakeisti negalima.

Tamstos nieko negalite padaryti dėl tėvo "plataus" gyvenimo arba dėl to, kad jis iškeitė savo "bonds" ir rengiasi parduoti savo namus. Niekur nėra parašyta, kad tėvai turi gyventi taip pat ir atsargiai, kad paliktų daugiau turto savo vaikams. Jei jis važiuoja į Floridą žiemą ir į Kanadą vasarą, — jis, mano nuomone, yra visai protingas žmogus.

Su advokatu pasitarti Tamstom niekas nedraudžia. Tačiau esu tikra, kad Tamstos nurodytų aplinkybių neužteks vadinamajam "guardianship" arba "conservatorship" "uždėti". Iš Tamstos laiško negaliu pasakyti, kad tėvas elgiasi ne normaliai arba kad jo elgesys rodo, jog jis yra nepilno proto.

Reikia atsiminti, kad testatorius testamentu būdu negali "atimti" iš žmonos jai priklausančios dalies, tačiau kiekvienas testatorius gali ir turi pilną teisę nieko nepalikti savo vaikams. Jei tėvas išleis pinigų, kol gyvas, Tamstos, jo vaikai, nieko negalės daryti, jam mirus. Pinigai ir turtas yra jo, ir jis gali su jais elgtis taip, kaip nori.

KODEL BANKRUTAVO AKT. EDDIE FISHER?

Garsusis aktorius Eddie Fisher per metus uždirbdavo \$700,000 ir vis dėlto neseniai paskelbė bankrotą. Pasirodo, kad jis esąs nepagydomas lošikas. Las Vegas lošimo istaigose jis pralošdavo didžiausias sumas.

10 knygų už \$2

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistinės istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Zemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

psl., kaina 50 centų.

Zalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Blumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socir'izmo teorija, (M. Fiserio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.05, bet visos kartu parduodamos už \$2.

Gatvės berniuko nuotyčiai — R. Spalio apysaka jauniui ir senimui, II laida, 527 psl., kaina \$4.

Be to, esame gavę nedidelį kiekį teisininko P. Šulo parengto leidinio "Kaip sudaromi testamentai". Tai labai naudinga informacijų knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir testamentų pavyzdžių. Jos kaina — \$3.00.

Vietinės žinios

Satyrų subatvakaryje

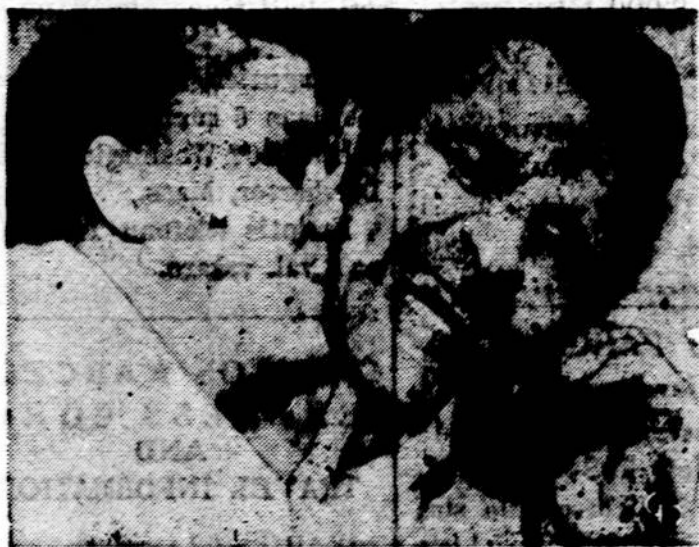
Praeitą savaitę Kultūrinio subatvakaryje rašytojas Vytautas Volertas kalbėjo apie okup. Lietuvoje iškilusias satyrinės Vytutės žilinskaitės kūrybą.

Ivade taręs kelis žodžius apie šį literatūros žanrą aplamai, prelegentas supažindino klausytojus su V. žilinskaitės kūryba, išskleidęs šios jaunos autorės talentą. Jis paskaitė ir keletą jos feljtonų, meistriškai pavaizduojančių dabartinę

Lietuvos gyvenimo ydas.

Prelegentą publikai pristatė naujosios subatvakarių valdybos narė Birutė Vaičiūnaitė. Šia proga buvo pasveikinti ir nusipelnę subatvakarių darbuotojai Ona Vilėniskienė ir inž. Edmundas Cibas, įvengtę savo gimtadienį. Inž. E. Cibo satyrinis padėkos žodis taip pat linksmai nuteikė publiką ir buvo palydėtas gausiais plojimais.

Žmonių susirinko daug net iš aplinkinių kolonijų, buvo ir nemažai jaunimo.

Betty ir John Laelli New Yorko literijoje laimėjo net \$250,000. Laelli per savaitę teizdirbavo apie \$85, todėl suprantamas ir jų diduomenės, teikių sumą laimėjus.

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT AND CIRCULATION

(Act of October 23, 1962; Section 4350, Title 39, United States Code)

1. Date of filing: October 1, 1970
2. Title of publication: Keleivis.
3. Frequency of issue: Weekly, except for two weeks in July.
4. Location of known office of publication: 636 E. Broadway, South Boston, Mass., 02127.
5. Location of the headquarters or general offices of the publishers (Not printers): 636 E. Broadway, So. Boston, Mass., 02127.
6. Names and addresses of publisher, editor and managing editor: Keleivis Publishing Co., E. Broadway, So. Boston, Mass., 02127. Editor: Jackus Sonda, 328 E. St., So. Boston, Mass., 02127. Managing editor: Jackus Sonda, same address.
7. Owner (If by a corporation, its name and address must be stated and also immediately thereunder the names and addresses of stockholders owning or holding 1 percent or more of total amount of stock. If not owned by a corporation, the names and addresses of the individual owners must be given. If owned by a partnership or other unincorporated firm, its name and address, as well as that of each individual must be given): Lithuanian American Socialdemocratic Federation, address of the president: Jonas Pakalka, 8781 96th St., Woodhaven, N.Y. 11421. Trustees: Milda Anesta, 8 Mayhew St., Dorchester, Mass., 02125. William Anesta, 8 Mayhew St., Dorchester, Mass., 02125. Paul Brazaitis, 53 Gates St., So. Boston, Mass., 02127. Napoleon Jonuska, 15 Cotton St., Roslindale, Mass., 02131. Stanley Michelson, 11 Squantum St., Milton, Mass., 02186. Jonas Pakalka, 8781 96th St., Woodhaven, N.Y. 11421. Jackus Sonda, 328 E. St., So. Boston, Mass., 02127. Mary Strazdas, 15 Burrill Pl., So. Boston, Mass., 02127. Anthony Waleiko, 365-A Great Rd., Bedford, Mass., 01730.

The above trustees act for the Lithuanian American Socialdemocratic Federation, a corporation duly organized and existing according to the laws of the state of New Jersey.

8. Known bondholders, mortgages and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages or other securities (If there are none, so state): None.
9. Paragraphs 7 and 8 include, in cases where the stockholders or security holder own the books of the company as trustees or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, also the statements in the two paragraphs show the affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner. Names and addresses of individuals who are stockholders of corporation which itself is a stockholder or holder of bonds, mortgages or other securities of the publishing corporation have been included in paragraphs 7 and 8 when the interests of such individuals are equivalent to 1 percent or more of the total amount of the stock or securities of the publishing corporation).
10. This item must be completed for all publications except those which do not carry advertising other than the publisher's own and which are named in sections 123.231, 132.232, and 132.233, postal manual (Sections 4355a, 4355b, and 4356 of Title 39, United States Code).

	Average no. copies each issue during preceding 12 months	Single issue nearest to filing date
A. Total No. copies printed (Net Press Run)	3350	3300

B. 1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales	285	248
2. Mail subscriptions	2935	2930
C. Total paid circulation	3220	3178
D. Free distribution (including samples) by mail, carrier or other means	82	82
E. Total distribution (Sum of C and D)	3302	3260
F. Office use, left over, unaccounted, spoiled after printing	50	50
G. Total (Sum of E & F)—should equal net press run shown in A	3350	3300

I certify that the statements made by me above are correct and complete.

Jackus Sonda, Manager

Pirmosios Balfui aukos, pasiekusios kasininką

Balfui aukojo: L. R. K. Susivienijimo Mass. apskritis (per A. P. Nevierą) \$45; inž. Jurgis Valiukonis \$30; po \$25 — inž. Br. Galinis ir inž. J. A. Rasys; po \$20 — inž. Antanas Krisciūnas ir Anthony J. Kurgan; inž. J. Mikalauskas — \$15.

Po \$10 — Kazys Merkis, Ald. Andriusienė, Karolina Trinka, inž. Algirdas Zikas, Mr. ir Mrs. Chas. Karr, Mary Svelnienė, dr. Jurgis Gimbutas, Petras Gelaziūnas, P. ir M. Verbieckai.

Po \$5 — Stasys Michelsonas, Albertas Puskepalaitis, Peter J. Young, Stasys Balčiūnas.

Po \$3 — Angela Wallan-gevicz, Katherine Belausas, N. Eskowich.

Po \$2 — T. Stankūnaitė, John F. Lemish, Stella T. Baltusis.

Josephine A. Zaikas — \$1. Stasys Rackevičius įteikė aukų lapą su \$33, kur yra ir jo paties auka \$5.

Balfu vajuos komisija nuosirdžiai dėjoja aukotojams ir maloniai prašo ir kitus nepamiršti savo auką įteikti.

Šia proga pranešama, kad pajamų kvitai, taupant išlaidas, nebus siuntinėjami paštu. Jei kam bus reikalinga įrodymo valstybinius mokesčius atskaitant, bet kuriuo laiku pareikalavus kvitas tuoj bus pasiųstas.

Vandens teršimo kontrolės konferencija

Nuo spalio 3 iki 9 d. Prudential Centre vyko Vandens Teršimo Kontrolės Federacijos konferencija, kurioje dalyvavo iš visos Amerikos, Kanados ir kelių Europos valstybių atstovai.

Šioje konferencijoje buvo išstatyta įvairių bendrovių sistemos ir aparatai vandeniui švarinti ir jo užteršimui kontroliuoti.

Westinghouse bendrovės (Baltimore, Md.) buvo atsiųstas inž. Jurgis Valiukonis pademonstruoti šios bendrovės sistemos (Acoustical Flowmeter), kuri akustiniu būdu ir kompiuterio apskaičiavimu tiksliai nustato vandens bėgimo greitį.

Konferenciją lankiusieji asmenys buvo šia sistema labai sudominti, ir daugumos mano, kad ši technika pakeis senus matavimo metodus.

Aukojo Balfui

Per Balfu skyriaus valdybos narį Bronių Utenį Balfui aukojo, be jau paskelbtųjų, Zigmas Baranauskas \$6 ir P. Ausiejus \$5.

Zigmas Baranauskas taip pat proga aukojo \$6 Vasilio 16 gimnazijai.

Padegė katalikų radijo stotį

Praeitą savaitę piktadariai sudegino Bostono arkivyskupijos televizijos ir radijo stotį. Tai įvyko neužilgo po kard. Cushingo pareigų perdavimo vysk. Medelairi iškilmių transliacijos.

Nuostolių padaryta apie 2 milijonai dolerių.

Neaprašoma netvarka

Taip yra Mass. Labdaros departamente. Valstijos revizorius Buczeko norėjo patikrinti jo pajamas ir išlaidas, bet dėl esančios buhalterijoje netvarkos negalėjo. O juk ta įstaiga per savo rankas išleidžia šimtus milijonų mūsų sumokėtų dolerių.

Bostono PARENGIMŲ KALENDORIUS

Spalio 17 d. Bostono inžinierių balius Sheraton Motor Inn., Quincy, patalpose.

Spalio 25 d. Lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo rudens parengimas So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos trečio aukšto salėje.

Spalio 31 d. ir lapkričio 1 d. Lietuvių Tautinės Sąjungos namuose rengiama A. Galdiko kūrinių paroda.

Lapkričio 1 d. Sandaros moterų klubo banketas ir karalienės rinkimas So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos II aukšto salėje.

Lapkričio 14 d. Lituanistinės mokyklos banketas So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos III aukšto salėje.

Lapkričio 15 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos šurum burum.

Lapkričio 22 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos salėje ramovėnų rengiamas Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimas.

Lapkričio 28-29 dienomis Balfu seimas So. Bostono L. Piliečių dr-jos salėje.

Gruodžio 13 d. poeto Bernardo Brazdžionio "Poezijos pilnatis" pristatymas.

Kovo 14 d. 4 val. popiet. So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos III aukšto salėje Minkų radijo talentų popietė ir gražuolės "Miss Lithuania of N.E." balius.

„Keleivis“ jūsų draugas!

Vedybos

IESKAU ŠIRDIES DRAUGO

46 m. litavis, ekonomiškai pasiturintis, ramus būdo, legaliai išsikyręs, nori susipažinti su Lietuvaite mergaite, išsikyrusia ar net 35-46 metų amžiaus, bekaris, tikybos. Rašyti Keleivio adresu:

Keleivis, 636 E. Broadway, So. Boston, Mass., 02127, pažymint Vilii.

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimui, jautinam nugarai.

REE-LEEF RUB moolis daugumai pagelbėti. Užtikrinam pasiekimus, arba grąžiname pinigais. Slėpkite \$5, gausite vaistą su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS North St., P.O. Box 9112 Newark, N.J. 07106

RADIO PROGRAMA

Sensuama Lietuvių Radijo programa Naujų Anglijos ir stoties W.L.N., 1360 AM, 101.7 mc. veikia sekmedu nuo 1 iki 1:30 val. dienos. Perduodama: Vėliausio pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdžės pasaka.

Šiosios programos krepšelis, Balfu Floristo gelų ir dovanų krautuvas, 602 E. Broadway, So. Boston. Telefonas AN 8-0400. Ten gausime ir Keleivį.

REIKALINGAS KEPEJAS

Ieškoma patyrusio lietuviško duonos kepėjo. Geras atlyginimas. Pasiūlymus siųsti Keleivio adresu.

(42)

E. KARDELINENĖS DAINŲ PLOKSTELĖ

Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistės Elzbičios Kardenienės įdainuotų dainų ir arių plokšteles. Kaina \$6.00.

Paštu nesiuočiame.

ROMANAI

Birutė Pukelevičiūtė, — RUGSEJO SESTADIENIS, premijuotas romanas, 237 psl., kaina \$5.00.

Jurgis Gliuda, LIEPSNOS IR APMAUDO ASOCIJAI, premijuotas romanas, 304 psl., kaina \$4.00.

Alė Rūta, VIENISI PASAULIAI, romanas, 265 psl., kaina \$3.50.

D. Nendrė, AIDAS TARP DANGORAIZIŲ, romanas, 365 psl., kaina \$5.

Vytautas Volertas, SĄMOKSLAS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.50.

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS, 261 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Vincas Ramonas, MIGLOTAS RYTAS, 166 psl., kaina \$2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

Jeromimas Ignatonis, LOZIAL, 301 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS, romanas iš suvalkiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NEMUNO SŪNUS. II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Sali Salminen, KATRYNA, romanas, laimėjęs Švedijos literatūros premiją, 297 psl., kaina \$5.00.

Dr. Tarulis, VILNIAUS ROBAS, 495 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais viršeliais \$3.75.

Jurgis Gliuda, DELFINO ZENKLE, premijuotas romanas, 234 psl., kaina \$2.50.

Albinas Baranauskas, KARKLUPENUOSE, premijuotas romanas, 224 psl., kaina \$2.50.

Kazys Alimėnas, UPE RYTUS, UPE I ŠIAURĘ, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos dalies kaina \$3.00.

Alė Rūta, KELIAS KAIRĖ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50.

Vytautas Volertas, UPE TEKA VINGIAIS, romanas, 332 psl., kaina \$3.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Kazys Plačėnis, PULKIMANT KELIŲ..., romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo. I tomas 200 ps., kaina \$2.00. II tomas 160 ps., kaina \$2.00.

Juozas Kratkauskas, TITRAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 psl., kaina \$2.50.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYKIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir šioje pašalpa, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS veikia pelno, o teikia patarnavimus savitarpiais pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse miliono dolerių kapitalą, tad jo apdraudimas tikrai ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA—jaunimui duoda gerą Tauspajamą Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALIA APDRAUDA madinga visokio amžiaus asmenims rekomenduojama lietuvių klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalia apdraudus mokeskis \$2.00 | metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės: kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spaudintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

Informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių anekdotų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiškų skyrių, kuriame laukiame abipusių pasiskelbimų ir nuomonų kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų lietuvių laikraštis, ieškantis naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvienai nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

Laisvės Varpas Lietuvių Radijo Valanda

Sekmadieniais 11-12 val.

AM 1,430 KC ir FM 107 MC

Vedėjas PETRAS VISCINIS

173 Arthur Ave., Brockton, Mass., 02402. Tel 586-7209

BUVO \$4, DABAR TIK \$2

Lietuvių išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Šią 500 puslapių gausiai iliustruotą knygą dabar galite gauti už \$2, iki šiol ji kainavo \$4.

Ką toje knygoje rasite? Labai daug. Ten visa JAV, Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių išeivijos istorija. Joje rasite, kada ir kaip ta išeivija prasidėjo, aprašytas jos organizacijas, jos spaudą, jos veikėjus, jos santykius su Lietuva ir kt.

Knyga parašyta lengva kalba, kiekvieno ji lengvai skaitoma. Tad paskubėkite ją įsigyti.

Kitos tokios knygos neturime.

Keleivio prenumerata - gera dovana visokiomis progomis!

Vietinės žinios

LB Kultūros Klube kalbės dr. Ina Užgiriene

Bostono Lietuvių Bendruomenės Kultūros Klubas susirinkime, kuris įvyks 1970 m. spalio 24 d. 7:30 val. vak. Tarptautinio Instituto patalpose, 287 Commonwealth Ave., Bostone, kalbės dr. Ina Užgiriene tema: "Dėmesys ir smalsumas: ap linkos veiksmų įtaka".

Daktarės laipsnį už disertaciją iš klasikinės psichologijos Ina Užgiriene gavo Illinois universitete Urbanoje. Intelektualinio vystymosi klausimais ji rašo savo profesijos spaudoje.

Bostono ir apylinkių lie-

tuvia maloniai kviečiami šiame susirinkime dalyvauti.

Tarptautinė mugė

Bostono tarptautinis institutas spalio 30 d. Commonwealth Armory (915 Commonwealth Ave.) rengia tarptautinę mugę. Pradžia 10 val. ryto, pabaiga 11 val. vakaro. Įėjimas \$1.00.

Joje dalyvaus daug tautų, todėl publika bus kaip gėnys marga. Ten bus galima pamatyti ne tik įvairių tautų drabužius, bet taip pat paragauti ir jų valgių, išgyti išdirbinių ir kt. Bus ir įvairi meninė programa. Rengėjai kviečia visus dalyvauti.

Pagerbė veteranus

So. Bostono Lietuvių Piliečių dr. ja spalio 11 d. paminėjo savo veiklos 70 metų sukaktį ir pagerbė tuos narius, kurie draugijoje išbuvo 25 metus. Plačiau apie tai parašysime kitame numeryje.

Įdomus filmas iš skautų gyvenimo

Sekmadienį, spalio 18 d., Lietuvių Piliečių dr. jos antrojo aukšto salėje Bostono skautų vyčių Lapinų būrelis rodyd garsinį filmą iš V-sios tautinės stovyklos, įvykusios praeitą vasarą. Rako stovyklavietėje Michigane. Toje stovykloje dalyvavo taip pat nemažas būrys ir bostoniečių skautų.

Filmas yra Lietuvių Skautų S-gos pagamintas ir trunka dvi valandas.

Be to, ten pat vyks ir foto paroda, vaizduojanti Skautų S-gos veiklą 50 metų laikotarpyje. Foto parodos pradžia 7 val. vak., o filmas bus pradėtas rodyti 8 val. vakaro.

Visi kviečiami atsilankyti.

Inžinierių banketas

Lietuvių Inžinierių ir Architektų s-gos Bostono skyrius savo veiklos 21 m. sukakties proga spalio 17 d. Sheraton Motor Inn Quincy salėje rengia šaunų banketą. Šiuo metu skyriaus pirmininkas yra inž. Eugenijus Manomaitis, sek. inž. Jurgis Stuoipis ir inž. inž. Jurgis Balčiūnas.

Alyvos bus pakankamai

Buvo kilęs rūpestis, kad šią žiemą N. Anglija neturės pakankamai alyvos, ir todėl

teks namuose šalti. Bet atrodo, kad tos nelaimės neturėsime, nes 5 didžiosios alyvos bendrovės pažadėjo papildomai duoti po 200.000 statinių kasdien. Vien Gulf bendrovė Bostonui pažadėjo pusę milijono statinių, tai gi apie 21 milijoną galionų.

Tautos Fondui \$100

Rugsėjo 20 d. Bostone buvo minima Steigiamojo seimo 50 m. sukaktis. Minėjime kalbėjo Tautos Fondo pirmininkas prel. Jonas Balčiūnas. Ta proga Ona Ivaškieinė jam įteikė \$100 auką Tautos Fondui.

ATSIUNTĖ PAMINETI

Geroji vasara, mozaikinis romanas, parašė Česlovas Griacevičius, 263 psl., kaina \$5.00, išleido Lietuviškos knygos klubas, 4545 W 63rd St., Chicago, IL.

PRANEŠIMAS

Baltic Realty & Insurance Agency
praneša, kad ji yra persikėlusi
nuo 1970 m. spalio 1 d.

597 East Broadway
SOUTH BOSTONE

Telefonas tas pats: 268-6030

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.

Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia sustintimus tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai kelia greičiau ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvai. Labai žemo kainomis. Vedėja B. Sviklienė

Peter Maksutis

Carpenter & Builder

49 Church Street
E. Milton, Mass.
Atlieka visus patalynės, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir vidaus, gyvenamųjų namų ir biūro pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visada iki 9 val. vakaro.
Telefonas: 698-8675

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

OPHTHALMISTAS

Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Trečiadieniais nepriimama
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUOKIUTĖ)

OPTOMETRISTE
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais - uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.

JEWELERS

Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Ropatingai taisome laikrodžius
šedus papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel AN 8-4649

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

D A B A R

už 90 dienų įspėjimo indėlius moka **5½ %**
už visus kitus indėlius moka **5¼ %**

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priklauso nuosimčiai — Pilnas draudimas Bankas veikia 105-tusius metus. Nuosimčiai yra nurašomi nuo Mas. mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šalina ir adv. J. Grigalius. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Aseta) yra virš 210,000,000

Dažai ir Taisai

Namui iš lauko ir vidaus. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausias medžiagas.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popierius Sienoms
Stiklas Langams
Visokios reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Visokios reikmenys daiktams

DRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis sena adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 9 val. v. šiekvieną šventadienį ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

Gana

nereikalingai eikvoti kurui alyvą

1970

Alyva kūrenamos
šilto oro krosnys
Rytidienos įrengimas

Pilnas įrengimas, įskaitant alyvos burnerį, pūtėją, oro filtrą, termostata, kontrolę ir darbą sujungti rūsy su vamzdžiais..

10 metų garantija.

\$395.

Paskutinė modernaus alyva šildymo naujiena
FORTUNA FUEL Co.

Alyva šildymo specialistai
470 Adams Street, Quincy, Mass. 02169
Alyvos burnerio aptarnavimas išsisas 24 val. per dieną
Skambinti telefonu: 436-1204

Namams šildyti
geriausias pirkinys

FUEL CHIEF
Oil Heating Equipment

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar joms atsikviesiti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets), išrašomi be laukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skrydus, lėtpakčius, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminiams tik per

Podarogits Inc. skyriu
Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9-12
Šeštadieniais 9-12

390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-6764

Visų skyrių vedėja Almona Adomonis